

Innberetninger om årsvekst

m. m.

Se også innberetning for fjord i Sogn, S. 18.
[Under "Fiske og årsvekst" og for
ombrønnen i Tinnmark.

Jfr. Kallstads for Målsden prestegjeld

J. Holmboe 3. "Væren Ravn" i Sogns Amt.

og derfor mye tele

Vinteren 1814-15 var det lite snø, og gressveksten ble dårlig i 1815. Derimot ble det et godt kornår , og potetene slo til. De fleste hadde såkorn, og det ble en god sommer og høst , så avlingen kom velberget i hus. Men ~~enkelte~~ folk var så uvant med en god høst at enkelte skar kornet i tidligste laget av frykt for frost og styggevær.

Vinteren 1815-16 var en usedvanlig hard vinter med mye snø, som ble liggende langt ut over våren. De fleste i fogderiet ~~hadde~~ fikk ikke sådd før i midten av juni, og da lå snøen fremdeles i utmarkene.

Også den følgende vinter ble meget streng , men våren 1817 kom tidlig, så vårpløyingen var unnagjort i slutten av mai, og det ble gjort fortgang med såingen. Men så kom vinteren igjen i juni, med snø og storm og vestavær.

I oktober - november 1817 ble det tatt en god del sild i Malangen, rikelig nok til vinterforsyning.

Våren 1818 kom tidlig , så våronnen begynte i midten av mai, men så kom det igjen snø , med kaldvær og nattefrost , så det som var ~~så~~ kommet i jorden, spirte ikke. Våren og forsommeren var kjølig uten nedbør. Senere ble det bedre vær , og kornhøsten i fogderiet ble jevnt god , men i Målselv frøs kornet på de fleste gårdene. Noen steder hadde de av frykt for nattefrost skåret det grønt. Potethøsten ble dårlig. Senere ble det riktignok mild og fin høst med barmark i desember , og ved sjøkanten ble det pløyd i begynnelsen av januar. Men sildefisk uteble.

Også
Vinteren 1818-19 ble i det hele forholdsvis mild , og allerede i mai - juni satte det inn et uvanlig sommerlig vær med sønnavind og mildt regn. Sommeren ble varm , og åker og eng gav en grøde som folk knapt kunne minnesmaken til.

Til gjengjeld kom vinteren tidlig, allerede i september. Det ble derfor lang inneføring av buskapene.

Våren 1820 begynte plogommen tidlig , i Senja allerede i april. Det ble et jevnt godt år både på korn og poteter. De tidlige frostnettene ble man spart for. Høyavlingen ble derimot dårlig.

Etter en snørik vinter ble våren 1821 usedvanlig sen, så våronna kom sent i gang. Først i midten av juli ble det litt sommerlig vær, men allerede i slutten av august kom snø og kaldvær. Kornhøsten slo derfor for det meste feil, og potethøsten ble, om mulig, enda dårligere , knapt 1/5 av et vanlig år. Kålrabi og neper ble det ingen ting av.

Vinteren 1821-22 ble mild , og våren kom usedvanlig tidlig, så man begynte å pløie i april. Både i april og mai var det godt vær. I juni kom det snø og regn , og det var kaldt og stormfullt, men så bedret været seg igjen , og i høyonna var været uallminnelig godt. Det ble i det hele et godt år. Vinteren som fulgte, ble usedvanlig mild med en tidlig vår. Først på sommeren kom det en del regn., ~~men~~ ~~ble~~ ¹⁸²³ ble også et godt år, særlig når det gjaldt høyavlingen. Også sildefisket slo godt til.

Vinteren som fulgte (1823-24) ble lang og stormfull , med snøfokk og mye snø , som ble liggende langt ut over sommeren. Vinteren ~~varte faktisk ti år bortimot~~ Sankthans, da det plutselig ble sommervarme, og først da kunne man så. Riktignok ~~varte~~ holdt ikke varmen lengere enn en ukes tid , og høsten kom tidlig. Av frykt for nattekornet frost ble ~~på~~ mange steder skåret grønt , men ellers ble kornhøsten ^{håpe.} ~~XXXXXXX~~ bedre enn man kunne frykte. Derimot ble høyavlingen svært liten, og ~~vintere~~ det ble full vinter i begynnelsen av oktober.

Magasinet for ~~Vej-~~ for Kongen (Se innbrev)
17 1826.

Jagt teidejule 1824, 1825

Etter den triste sommeren 1825 fulgte en usedvanlig mild og rolig førejulsvinter. Det milde været fortsatte ~~også~~ hele vinteren, men etterjulsvinteren ble rå og fuktig med idelig stormvær. Våren kom uvanlig tidlig med enestående godt vær, som varte til begynnelsen av juni. Nå var det mange som ikke kunne skaffe seg såkorn ^{det var usikkert om} av hjemlig avl, og såkorn som kom sørfra, ville gi stort utbytte. Juni måned ble kald og våt, så mange steder ble åkrene fulle av ugress. Høsten ble likevel, iallfall for enkelte, ikke noe absolutt uår, og høyavlingen ble rikelig. Silda var fortsatt borte.

Det fulgte en stille, snørik vinter, men snøen gikk også fort bort, så allerede i midten av mai kunne markarbeidet begynne. I mai og juni var det godt vokstervær, og det så ut til en rik høst. Men sommeren og høsten 1827 ble regnfull og ettersommeren så kald at mange, av frykt for frosten, skar kornet grønt. Både høy og korn tok stor skade av det langvarige høstregnet.

Vinteren 1827-28 var mild, det var lite snø, og våren kom tidlig, så allerede i begynnelsen av mai kunne markarbeidet ta til. Siden var det godt vær

Jfr. oppl. i melding for Arendal 1831 - innbrevd. -

Saavidt mig er bekiendt , har Kornhösten her i Omegnen kun været
maadelig i Aar , derimod har Sommerfiskeriet her i Districtet væ-
ret taalelig godt, hvilket herved behagelig indberettes herr
Fogden. -

Gibostad den 30 Sept. 1816.

C a r l M ö l l e r .

=====
[S. & T. Fogedarkiv : Innberetninger om fiske og höst:]

1 8 1 7 :
=====

I Følge Deres Ordre af 12 Martii 1816. maae jeg herved indberette at Vinterfiskeriet i Lofoden i Aar har været yderlig slet , saavel- som ogsaa Vaarfiskeriet heri Egnen til denne Tid gandske er mislykkedes. -

Kornhøsten tegner sig til denne Tid meget slet , og det seer ud til at den i Aar vil slaae gandske Feil. -

Gibostad den 27 Juni 1817
ærbødigst

S:T: Carl Möller
Herr Foged Nilson til Sandnes

=====

Herved indberettes Hr Fogden at Kornhøsten dette Aar har været meget slet , da det paa mange Gaarde af den tidlig indfaldne Frost er bleven bedærvet. Sommerfiskeriet har her i Districtet ogsaa været meget slet i Aar. -

Gibostad d. 29 October 1817

Carl Möller

=====

[S.&T. fogedarkiv - Innberetninger om hösten - uten jnr.]

Følge den befalede Indberetning om Vinter og Vaarfiskerierne samt hvorledes Hösten tegner sig , maae jeg herved indberette følgende : at Vinterfiskeriet i endeel Fiskevæhr har været meget godt , i endeel derimod kun maadelige, hvorimod Vaarfiskeriet her i Districtet har været yderst slet -

At sige noget bestemt om hvorledes Hösten tegner sig kan man paa denne tid ikke, men Foraaret og den første Deel af Sommeren har tegnet sig godt.

Gibostad den 20 Juni 1826

ærbødigst

S: T:

C a r l M ö l l e r

Herr Foged Hofseth.

S & T. F. JNo. 332/1826.

=====

Herved indberettes Herr Fogden at Hösten i Aar har været meget god , naar kun god Jndtörk maatte finde Sted , som til denne tid har været mislig , derimod har Sommerfiskeriet her i Egnen været yderst slet. -

Gibostad 22 Sept 1826.

ærbødigst

S: T:

C a r l M ö l l e r

Herr Foged Hofseth.

S & T. F. JNo. 468/26.

[S. & T. Fogedarkiv - Innberetn. om fiske og höst]

1827 :

=====

Herved indberettes at Vinterfiskeriet i Lofoden har i Aar været god , derimod har Vaarfiskeriet her i Districtet været meget slet.

Saavidt man for Øyebliket kan skiønne tegner det sig til en god Höst. -

Gibostad den 30 Juni 1827

ærbødigst

Carl Möller.

Senien & Tromsø Fogderi

S & T. F. JNo. 373/27.

=====

Bankpost

ALYON

1828 :

=====

Herved indberettes Fogderiet at Vinterfiskeriet i Aar kun har været maadelig, og Vaarfiskeriet aldeles slet, samt at Sommeren til denne tid har været meget kold og saaledes tegner til at blive en slet Höst, vis ikke Vejret i Juli og August Maaned vil forandre sig til det bedre. -

Gibostad den 30 Juni 1828

ærbødigst

S: T:

C a r l M ö l l e r.

Herr const: Foged Schive.

S & T. F: JNo. 412/28.

=====

Herved indberettes Fogderiet at Höstens udfald i Aar har været god, med undtagelse at den tidlig indtrufne Frost, paa endeeel Stæder her i Districtet har beskadiget saavel Kornet som Potætesen. - Sommerfiskeriet har derimod kun været maadelig.

Gibostad 15 Sept 1828.

ærbødigst

S: T:

C a r l M ö l l e r

Herr const: Foged Schive.

[agl. jnr.]

ALLVEN

1 8 3 0 :

Vinterfiskeriet i Lofoden har i det heele taget kun været maedel-
lig derimod skal man i Torsken og Medfjorden have fisket godt -
hvorimod Vaarfiskeriet her i Districtet har været ubetydelig. -

Hvorledes Hösten tegner sig kan endnu ikke bestemmes , da man
har haft et over maade koldt Foraarsvejr. -

Gibostad 13 Juni 1830.

Ærbødigst

S: T:
Herr Foged Hofseth.

C a r l M ö l l e r

S & T. F: JNo 154/1830.

=====

J Aar har Korn- og Höehösten i det heele taget her i Districtet
ikke været fordeelagtig , da förstnævnte, saavel her i Omegnen som
ogsaa i Monselven har taget betydelig Skade af Frost, og paa sidst-
nævnte Sted paa endeel Gaarde været aldeeles affrosen. Höehösten
har, efter hvad jeg har effaret, kun afgivet 2/3 deele imod f. A:
- ligesom ogsaa Sommerfiskeriet her i Egnen har været yderst slet,
hvilket herved indberettes. -

Gibostad 30 Sept 1830

ærbødigst

S: T:
Herr Foged Hofseth. -

C a r l M ö l l e r

S & T. F. JNo. 181/1830.

Deres Høilbaarhed over Skrivelse af 30te Jun.
Modtaget, og som jeg hermed hermed dekket, og
Hvad Korte og Hækkerten her i King Langt
Angaar, saa hering af Deleene varet Fordelelig,
thi efter de Oplysninger jeg har, saa vil jeg an-
tage at saar her faaet $\frac{1}{3}$ Deel mindre Løse
i Aar som i det, og Korkorten her tavare,
and undtagelse paa enkelte Gaarde, heller ikke
jæde id de Fordele Da det saavel her i
Omegnen, som ogsaa i Morselven her faaet
fulgtelig Skar af ovst og paa sidstnævnte
Sted skal det paa enkelte Gaarde varet
delees afforen, hvad Barodtablen
Angaar saa her jeg herfra ringe Meddelelse
Her efter det endende den fornævnte
Oplysning
Gibstad 7 Octob 1830

S. F.
Hovellman den Antke Cappel

Albrecht
Carl Møller

(V. P. ordning 40 Jun 1826 for 1830)

1832

Nymoe d. 6 Februar 1833

J anledning her af ville Derres Velødhed ikke optage disse linjer til misgunst Denne vor større trang tvinger os at anraabe Derres Velødhed om Dem paa nogen maade kand see og lave det paa nogen maade at det kunde bevilges noget at faa til veje brenge af skauen til at hindre vorres trang enten som at faa opværkke noget nedfaldstræer eller paa den Maade Dem selv bést ved for vi er før om bevist og ikke tviller om Dem gjør hvad Dem kand engen aarvej eller noget som her er for os til nærringsvej dette aar ikke havés her noget at Kjøb føde for og ikke til sæde Korn eller det Nængeste og trangen kand nok værre for alle her oppe men for os dette aar er den nok den største som Dem selv er nok over bevist om da vi ikke engaan kunde faa komme paa Ladegaalvet med et kornband , og haaber Da Dem gjør sit beste i at tillade os at faa opværkke de nedfalstræer i det mindste om ikke andet kunde bevilges end at faa opværkke det som findes i vorres egne lejemaal

Erbødigst

A T i l l e r

Anders Johnsen

Lars Johnsen

Til

Velødle

Hr Sornsriver Nilsen

(Sorensriveren må ha sendt brevet til amtmanden - Der står i margens : "Henl(egges)")

F. A. Jno. 240/33.

I denne Vinter har Fiskeriet i Lofoden, for Indbyggerne af dette District været meget slet, som foraarsagedes ved de langvarige Sydlige og Sydvestlige Storme, der forhindrede Folkene at komme frem til Bestemmelsesstødet. -

Ligeledes har Værfiskeriet her i Districtet i Aar været yderlig slet. -

At sige hvorledes Hösten tegner sig er paa denne Tid gandske umuelig, da man først for en 8te a 14 Dage har afsaaet, Foraarsveyret har imidlertid hidindtil været meget kold, og i de sidste Dage endog Sneet. -

Hvilket herved indberettes.

Gibostad 9 Juni 1832.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

S:T:

Herr ~~sonst~~ Foged Schive.

S & T. F. JNo 593/32.

=====

Herved indberettes at Sommerfiskeriet her i Districtet har været meget mislig, ligesom ogsaa Hösten har været yderst slet, saavel med Hensyn til Höeavlingen, som Kornavlingen. Det sidste blev af det tidlig indtrufne Frost aldeles bedærvet og vil tillige Potatensen blive vanskelig at faa indbiærget, da Sneens pludselige komme skiulte alt. -

Gibostad 27 Sept. 1832.

ærbödigst

S: T:

Herr const. Foged Schive.

Carl M ö l l e r

S & T. F. JNo. 897/32.

P : m:

Eftersom vi Øverst beboende Rydningsmænd i Bardoe i de fleste Aaringer, ingen korn avling nyder, mest for den sildige modning, og at kulden derfor tager det Bort føren det bliver skjærfærdigt Dae har vi nu i dette Aar en Dobbelt Aarsag at beklage, ikke alene at kornavlingen frøs aldeles bort, som vel er bekjent, men og Krea-turs avlingen saa ualmindelig liden, formedelst den mislige Græs-vægst, ligesaavel i Bumarken, som i slaattemarken og haver derfor, inttet at hielpe os med, og en stor deel af os er forhen meget giældbunden, baade hos Bønder, og gjestgivere, og Kjøbmænd, saa at vi ikke kan blive hjulpen, eller kan væntte mere at binde Gjæld, paa Gjæld, altsaa er det vor ydmyge begjerring til vor Kjere øvrighed, for dette slætte aar skyld om det ikke kunde blive os tilladt at hugge nogle Furretræer hver, af Almindings skogen her oppe i Dahlen, for at skjære Bord deraf med haandsaugen, og endel vilde vel siden oparbeide det i ligkister Kostkister med flere saadane ting, saa det kunde stige bedre i pris og Transporten mindre for os, og skulle det ikke blive os tilladt at hugge frit, saa vilde vi vedtage at betale skogtiende, og at øvrigheden Sælv vilde ved-skjønne paa hvor mange Træer enhver af os mesttrængende kunde faa tilladelse at udvirke, og tillige at indsette en mand som kunde have opsyn dermed enten Skogfogden, om der er nogen virkelig indsat, eller og en anden mand som Øvrigheden Sælv kjende for at hvære beqvæm dertil, og tillige kjende enhværs forfatning, til dette ønske vi underdanig at maaatte blive os bevilget, om ikke meget saa dog lidet, saa at vi i dette uheldige Aars nød kunde blive lidet hjulpen, vi havde vel hængsyn til Amtmanden om dette, eller til den som er Constitueret i hans sted det vi er uvidende om. -

L u n d b e r g i B a r d o e d: 8de Januari 1833.-

Underdanigst Ole Olssen Lundberg som forfatter

Ole Meelhuus

Brek Hansen Sørmøe
Peder Mortensen Sørlie
John Johnsen Sørligoen

E:sk. Tillades dette, saa ønske vi Svar tilbage med første Læilighed, saa vi kunde faa udvirke det paa vinterferret.

Herved indberettes at Vinterfiskeriet har været taalelig godt, derimod Vaarfiskeriet yderst slet, ligesom og at Høsten til denne Tid tegner sig meget slet. -

Gibostad 3 Iuli 1837.

ærbødigst

S: T:

C a r l M ö l l e r

Herr const Foged Schive.

S & T. F. JNo. 643/37.

=====

At Middelpriiserne i Løbet af Aaret fra 1 Iuli 1836 til 30 Iuni 1837 paa Kornvarer har været følgende, her i Districtet, nemlig:

1 Tønne Rug	4 Spd.	
1 Do. Byg	3 "	
1 Do. Sædebyg	4 "	
1 Vog Rugmeel		4 ort.
1 Vog Bygmeel		4 "

Hvilket herved indberettes.

ærbødigst

Gibostad 3 Iuli 1837.

C a r l M ö l l e r

S: T:

Herr const. Foged og Sorenskriver Schive

S & T. F. JNo. 642/37.

Bankpost

ALVØEN

Herved indberettes at Vinterfiskeriet i det hele taget har været et af de meget maadelige, om ikke at sige slet. Vaarfiskeriet her i Districtet har været yderst slet. -

Paa denne Tid at kunne sige noget om hvorledes Hösten tegner sig er en Umulighed, da Sneen først nyelig er afgaaet ved Stranden hvorimod det oppe i Liene endnu er fuldkommen Vinter - Her i Districtet bliver det naturligviis ogsaa i Aar et fuldkommen Uaar, om end Sommeren bliver nok saa god, og det af Mangel paa Sædekorn og Potates, da det ubetydelige der forige Aar avledes af sidste, i Vinter er bedærvet af Frost. -

Gibostad 7 Juni 1838 ærbødigst

S: T: Carl Möller
Herr const. Foged Schive

S&T. F. JNo 599/38.

Fra 1 Juli f. a. og til Dato har Middelpriserne paa Kornvarer, her i Districtet været følgende:

1 Tönde Rug	4 Spd.
1 Tönde Sædebyg (ikke at faae)	
1 Tönde ringere Byg	3 Spd 2 ort
1 Vög Rugmeel	4 "
1 Vög Bygmeel	4 " 12 s.

hvilket herved indberettes. -

Gibostad 7 Juni 1838

S: T: Carl Möller
Herr const. Foged og Sorenskriver Schive.

S & T. F. JNo. 601/38.

Herved tilkøndegives Fogderiet at Hösten her i Districtet har været meget mislig da det ubetydelige som har været udsaaet af Korn tildeels er Frosen og tildeels umodent höstet ligeledes har Potætrsavlen kun givet saare lidet Udbytte, dog i det hele taget noget bedre end forrige Aar, Höævlen har været meget slet her ude Havkysten, derimod oppe i Dalene har været overflødig Græs, men der saavel som her slet Indtærk. Fiskeriet har været meget slet.

Gibostad den 27 Sept. 1838.

S & T. F. JNo. 865/38.

ærbødigst
Carl Möller

Vinterfiskeriet i Lofoden har i den forløbne Vinter været meget Maadelig om ei at sige slet , her i Districtet gives in- tet Vinterfiskeri som kan være Omtale værd , ligesom og Vaarfis- keriet har været saa yderst slet , saavel ved Havkandten som in- de i Fjorderne at man endikke har kundet erholde den fornødne Fisk til Huusholdningen.

Derimod tegner Hösten sig til Dato meget godt. - hvilket herved tjenstlig indberettes. -

G i b o s t a d 28 Juni 1841.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

Til

Senjen og Tromsøe Fogderie

S & T F. JNo 764/41.

=====

Udfaldet af dette Aars Höst maae vel i det hele antages for god , endskjönt det fald vanskelig at faae, saavel Kornet, som Höet tört formeddelst indfalden Regn og Sne - ligesom og Potatesavlen , saavidt mig bekjendt , giver 1/3 Part mindre end forige Aar. -

Sommerfiskeriet har her i Districtet været yderst slet i Aar. -

G i b o s t a d den 29 Sept: 1841.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

Til

Senjen og Tromsøe Fogderie

S & T F. JNo. 1070/41.

ALYØEN

Til

Senjen og Tromsö Fogderie !

Herved indberettes Fogderiet, at Vinterfiskeriet i Lofoden har, forsaavidt dette District angaaer været yderst slet, det samme kan siges om Vaarfiskeriet her i Thinglauget.

At sige noget om hvorledes Hösten tegner sig er vel mueligt paa denne Tid af Aaret, men efter alle Udsigter tegner det sig til et stort Uaar, ja om endog Hösten skulle blive taalelig, saa vil dette dog ikke forslaae noget, da kun faae have saaet noget af Betydenhed paa Grund af det sildige Foraar, samt af Mangel paa Sædekorn som de i den forløbne Vinter har maattet bruge til Föde. Elendigheden her i Districtet var stor i den forløbne Vinter, og efter alle Udsigter vil den blive større til Vinteren, ja virkelig Hungersnöd er at befrygte, saafremt Staten ikke yder nogen Hjelp. -

G i b o s t a d 24 Juni 1843.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

[Senja og Troms fogedarkiv - J.nr. 863/43.]

Jfr. Jernbo
retning 10/6
1856

Til

Senjen og Tromsö Fogderie .

Herved indberettes Fogderiet, at Sommerfiskeriet her i Districtet har været taalelig godt, ligesom og Höstens Udfald af den ubetydelige Sæd de fledste havde tilsaaet sine Iorder med. -

G i b o s t a d 26 September 1843. -

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

[Senja og Troms fogedarkiv - J.nr. 1296/43.]

ALYDEN

Til

Senjen og Tromsö Fogderie !

Herved indberettes at Vinter og Vaarfiskeriet her i Districtet har været yderst slet. - Paa denne Tid at afgive nogen Indberetning om hvorledes Hösten tegner er ikke muligt , da Veiret i den senere Tid har været meget kold og vaad , og det vil beroe paa August Maaned om man kan vente nogen god Höst eller ikke , bliver Veiret derimod fremdeles saaledes ved er det at befrygte at man faar en slet Höst. -

Gibostad den 7 Iuli 1848

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

=====

Til

Senjen og Tromsö Fogderie !

Herved indberettes at Kornhösten her i Districtet antages at være middelmaadig da meget maatte skjæres grönt , ligeledes har Potatesen kun afgivet det halve Udbytte imod forrige Aar - Höhösten har hellerikke, formiddelst slet Indbjergning afgivet saa meget som f: A: - Sommerfiskeriet har været meget slet.-

Gibostad den 26 Sept: 1848.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

=====

Lensmann Möllers opgave over middelprisene på kornvarer :
dat. 7. juli 1748 :

1 Tönde bedste Rug	: 5 Spd.	
1 " ringere Do.	: 4½ Spd.	
1 " Sædebyg	4 Spd	
1 " ringere Do.	3½ Spd	
1 Vog Rugmeel	4 ort 12 s.	- 4 o.
1 " Bygmeel	4 ort 12 s.	- 4 ort 12 s.
1 " ringere Do.	4 ort.	

[Senja og Troms fogedarkiv : J.nr. 907 og 1389/48.]

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Herved indberettes at Vinter og Vaarfiskeriet her i Districtet maa antages at være af de middelmaadige Fiskerier.

Paa denne Tid kan intet bestemt siges om hvorledes Hösten tegner sig , da Veiret til denne Tid har været meget kold , om Hösten bliver god eller slet vil meget beroe paa Veiret i August.

G i b o s t a d den 1 Juli 1850.

ærbødigst

C a r l M ö l l e r

=====

S&T. F. Jno 1476/50

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Her i Thinglauget har Sommerfiskeriet ikke været af nogen Betydenhed, ligesom ogsaa Höstens Udfald har været slet da Kornet tildeels blev bedærvet af Frost og for det medste maatte skjæres umodent. Ligesaa har Potætesavlen, naar undtages paa enkelte Gaarde, været daarlig , da man tildeels ikke har höstet det samme Qvantum som blev udsadt. -

Höavlingen har ligeledes været misl ig og antager jeg 1/3 Part mindre end sædvanlig. -

Hvilket herved tjenstligst indberettes.

G i b o s t a d den 20 Septbr 1850.

ærbødigst

C a r l M ö l l e r

AUGUST

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Vinter og Vaarfiskeriet har her i Districtet været meget slet. Hösten tegner sig til denne Tid ogsaa meget maadelig og det vil beroe paa Veiret i August Maaned, om der efter den ubetydelige Udsæd, som i Aar af Mangel paa Sædekorn finder Sted, kan ventes nogen god Höst. -

G i b o s t a d den 1 Iuli 1851.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

=====

S&T. F. JNo. 1320/51

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Herved indberettes at Sommerfiskeriet her i Districtet ikke har været af nogen Betydenhed, ligesom ogsaa Höstens Udfald var meget maadelig saavel med Hensyn til Kvalitet som Kvantitet da den idelige Regn og Nattefrost saavel som Tordenveiret i Sommer gjorde Skade paa megen Ager. -

G i b o s t a d den 30 September 1851.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

ALVØEN

Til

Senjen og Tromsö Fogderie !

Udfaldet af Korn og Potæbeshösten her i Districtet har ,
naar undtages at det varme Veir i Iuli Maaned paa enkelte Ste-
der beskadigede Kornet , været god , hvorimod Höhösten og Som-
merfiskeriet kun har givet maadeligt Udbytte , hvilket herved
tjenstligst indberettes. -

G i b o s t a d den 24 Septbr 1853.

ærbödigst

C a r l M ö l l e r

[Senja og Troms fogédarkiv - J.nr. 1409/53.]

Bankpost

ALVØEN

1855

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Ærbødigst fremsendes Indberætning om Høstens Udfald i
M a a l s e l v e n . -

Korn og Pottetes mislykkedes i Almindelighed da Frostet,
fornemmelig mellem den 18de og 19de som 25de og 26de August ,
paa de fleste Steder gjorde mere og mindre Skade paa Udsæden
og paa mange Ödelagde den ganske. - Enkelte Gaarde, nemlig
S o l l i e n , F o s m o e n , B j ö r n s t a d og
K o n g s l i e n gik dog fri for Frostet men selv paa dis-
se Gaarde naaede ei Udsæden til Modenhed og som Følge deraf
erholdtes en liden Fold , af Pottetes 4 a 5 Fold og af Korn
endnu mindre. Paa mange Steder fik man ikke Udsæden igjen ,
og saaledes er dette Aar hvad Udsæden angaar et Uaar saa Dis-
trictet kommer til at tiltrænge det Meste af sit betydelige
Kornforbrug fra Byen. -

Af Høe avledes endeel mindre end i forige Aar men da det
i Almindelighed blev godt indhøstet saa antages at ingen al-
mindelig Fodermangel er at befrygte.

K i r k e s n æ s den 5te Decbr 1855

Ærbødigst

O. K r o g s e n g .

1856

Marts 18de 1856.

Til

Foged Drejer.

Grundet paa Fogderiets Skrivelse af 8de Decb sistleden giver jeg mig herved den Ære at fremsende Resultatet af den tilendebragte Folketælling forsaavit Maalselvns, og angaar. - Jeg treer Tællingen kan ansees som paalidelig, undtagen hvad Udsæden og Kraaturholdet angaar der tildeels antages at være angivet mindre end dettvirkelige, dog næppe i nogen betydelig Grad.

Resultatet viser sig gunstigt for Districtets Udvikling, men det maa beklages at her holdes for mange Kraatur, saaledes er her nu til Ex en almindelig Fodermangel især øverst i Districtet. Her klages ogsaa over at Høet i Aar har været meget udrøit - det er nemlig ikke alle Aar lige kraftigt eller som det hedder - lige drøit.

Mangel paa Levnetsmidler - navnlig Kornvahrer - har ogsaa begyndt at høres, især i den nedre Deel af Bygden, saa Fattigcommissionen har maattet begynde at hjælpe Mange med Laan.

Kornprisene ere høie : Byg 5 Spd. Rug 6 Spd. pr Tønde og naar det skal kjøbes paa Credit tildeels 60 s. mer pr Tde.

Disse Priser ere i Byen og naar hertil kommer Omkostninger med at hente det hjem, samt Malningsomkostningerne saa bliver det, for Fattigfolk, besværligt at kunne forskaffe sig det Fornødne.

Pottetes er næsten ikke at faa, og forsaavit den sælges begjæres 2 Spd for Tønden. -

Det er at befrygte at her til Vaaren vil blive Mangel paa Korn og Pottetes til Udsæd.

(Copie=Bog for Jænsmanden i Maalselven 1855-1865/66 fol. 8.)

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Grundet paa Fogderiets Skrivelse af 14de f. M. tillader jeg mig herved ærbødigst at fremsende efterstaaende Beretning om Tilstanden her i Districtet for Nærværende. -

Vi har idag den 10de Juni og endnu er ikke Vaaraanden tilendebragt og det er netop i den sist forløbne Uge og i disse Dage det meste af Udsæden er lagt i Jorden. Luften har nesten den hele Vaar været kold med nordlig og vestlig Vind. - De første Godveirsdage, der ogsaa bragte Regn med sig, indtraf først i Pintsedagene men varede ikke længere end til omtrent den 18de da Nordenvinden atter indfandt sig. - I de anførte Dage smeltede endeel Sne bort, men ikke saameget at Marken blev bar undtagen paa enkelte Steder paa Hjemjordene.

Fra 18de Mai og til nærværende Tid har Veiret været afvejlende saaledes at enkelte Dage har været mildere, andre koldere, hvorfor Sneen kuns med Langsomhed er gaaen bort og det kuns nede i Dalen (nærmere Elven) da Fjeldene, og for endeel ogsaa Liene endnu bærer sin vinterlige Skikkelse. -

Som i min tidligere Beretning ytret, og især som Følge af de anførte Veirforholde har Districtets Beboere haft at kjæmpe med en almindelig Fodermangel der ikke lidet har sat Almuen til Bage i Materiel Henseende. -

Som vel før bekjendt gives her - naar undtages nede ved Sjøen - ikke andre eller mere anvendelige Udveie til Besættningens Redning naar Fodermangel indtræffer end at skave som det hedder, der bestaar i, i Skoven at samle Rogntræer og afskave samme Bark, hvormed Kreaturene fødes, men for det Ene er disse Træer saameget, og paa mange Steder rent, ødelagte til dette Brug og for det Andet udfordrer denne Nødhjælp saamegen Arbeids-

kraft at nesten alt det övriga Arbeide maa tilsidesættes naar Besætningen paa denne Maade skal fremfödes. - 50 Bpd pr Mand. -

Nogle Den Deel af Besætningen som under dette Aars Fodermangel har lidt mest er Smaafæet og især Faarene og af hvilke der vistnok ere sultne en Deel ihjæl eller kreperede som Fölge af Sultningen, men at kunne opgive hvor stort Antal er en Umulighed da Vedkommende gjerne for Skammens Skyld lægger Skjul herpaa. -

Af de andre Huusdyr er, saavit mig bekjendt og saavit jeg troer, Ingen eller iallefald saare faa omkomne af Sult eller dens Fölger ligesom her i det Hele til denne Tid er gaaen af med mindre Skade i den Retning end her efter Omstendighederne var eller kunne være at vente. -

Betræffende Udsæden da er - som först berört - endnu ikke al kommen i Jorden, dog vil samme skee i disse Dage. Angaaende Udsædens Störrelse haves vistnok intet vist at holde sig til, men det antages med nogenlunde Vished at det omtrentlige samme quantum baade af Korn og Potetes som i forige Aar udsaaedes ogsaa bliver udsaaet i Aar i den mittre Deel af Districtet, hvorimod der baade överst og især nederst i Sognet bliver saaet noget mindre og især af Pottetes. - Agrene har i Almindelighed faaet og faaer den sædvanlige Forberedelse og tildeels lidt Bearbeidning.

Skoven har endnu ikke erholdt sin Sommerprydelse dog begynder den nu at grönnes paa de Steder der ligger mere i Ly for Nord og Vestenvinden. -

Dette Foraar er saaledes ualmindeligt seent, saa her siges ikke at have været saa seen Vaar siden i 1843, men til en Tröst erindres ogsaa at nævnte Aar blev et godt Aar, og saaledes er et seent Foraar her ikke Altid Forbud paa et daarligt Aar. -

To Baadlaug her af Sognet besøgte i Vaar Finmarken paa Fis-

keri og ere nu for omtrent 14 Dage siden, efter 7 - 8 Ugers Fravær komne hjem med en Fortjeneste af 40. a 50 Spd pr Mand. - Nogle løse Folk der ere reiste paa Halvloed ere endnu ikke hjemkomne. - for Maalselvns Vedkommende, at afgive følgende

Foranstaaende Beretning vil ogsaa saa nogenlunde i sin Heelhed passe paa Forholdene i Bardo. -

K i r k e s n æ s den 10de Juni 1856

Ærbødigst

O K r o g s e n g

Der var lidet Græs og hørtil kun et par Indhøstninges værdigt Veir saa en stor Deel af Høet blev nedbrudt, og i Mængde sættes der at være mindst 1/4 mindre end i et almindeligt Aar.

Almenen har derfor været lidt til at klage mere af Sæd- tur end sædvanligt, men ikke sædvanligt som nødvendigt er det været for at føde Resten vel, og derfor foretoges en almindelig Nedermangel. -

Kornet mislykkedes ogsaa da det ikke kom til Modenhed foræld Frostene mellem 19de og 21de September ganske Udslægte det, paa enkelte Steder tog det ogsaa Skade af Frostene i August. Lidet var vel opskåret forinden de almindelige Frostnetter kom, men med Sneen frosat i October kom nedbrudt i Bygden og nede ved Sjøen en Mængde Smaaflugte /Chettirter/ der Udslægte næsten Alt hvad Frostene havde levnet. -

Pottatesgresset tog paa mange Steder Skade af Frostene mellem 9de og 10de, 12de og 13de samt 24de og 25de August, dog stod det ogsaa uskadt paa andre Steder indtil 19de - 21de September men da og senere tog ogsaa den i Jorden staaende Pottates Skade, og saaledes fik de fleste ingen og nogle fik fra i tilløb.

Dette Aar er saaledes et rent Høst og derfor er der et stort te en almindelig Treng blandt Almenen, og navnlig forudsættes Mangel for Udsæd til kommende Vaar, og et sædvanligt Forudsætningerne til samme Afhjælpning vist vilde være ønskelig.

1856

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars Höst tillader jeg mig ærbødigst, for Maalselvns Vedkommende, at afgive fölgende

Indberetning :

Som Fölge af den sene Vaar og kolde Sommer kom al Avling seent tilveie , og saaledes paabegyndtes ikke Slaaanden förend i 1te og 2^{den} Uge af August.

Der var lidet Græs og hertil kom et for Indhöstningen ugunstigt Veir saa en stor Deel af Höet blev bedervet , og i Mængde antages der at være minst 1/4 mindre end i et almindeligt Aar.

Almuen har derfor været nödt til at slagte mere af sine Kreatur end sædvanligt , men ikke saameget som Nödvendigt vilde været for at föde Resten vel , og derfor imödesees en almindelig Foder-mangel. -

Kornet mislykkedes ogsaa da det ikke kom til Modenhed förend Frosten mellem 19de og 21de Septemb ganske ödelagde det , paa enkelte Steder tog det ogsaa Skade af Frosten i August. Lidet var vel opskaaet forinden de almindelige Frostnætter kom , men med Sneen först i October kom nederst i Bygden og nede ved Sjöen en Mængde Smaafugle /Snetiting/ der ödelagde nesten Alt hvad Frosten havde levnet. -

Pottatesgræsset tog paa mange Steder Skade af Frosten Nætterne mellem 9de og 10de, 12te og 13de samt 24de og 25de August , dog stod det ogsaa uskaadt paa andre Steder indtil 19de - 21de Septemb men da og senere tog ogsaa den i Jorden staaende Pottates Skade, og saaledes fik de Fleste ingen og nogle fik fra 1 til 3 Fold.

Dette Aar er saaledes et rent Uaar og derfor er her at befrygte en almindelig Trang blandt Almuen, og navnlig förudsees Mangel for Udsæd til kommende Vaar, saa extraordinære Foranstaltninger til sammes Afhjælpling vist vilde være önskelig.

Tromsö den 2den November 1856. Ærbödigst O K r o g s e n g

jørdlig og nordvestlig Vind med raa og kold Luft og som en Følge deraf bestandig Sne i Fjeldene.

Som ovenberørt indtraf i Höindbjergningstiden et koldt og regnfuldt Veir hvorved endeel Höe raadnede bort og saaledes gik tabt.

Med Hensyn til Fiskerierne tillader jeg mig at henvise til den af Lensmand Schjölberg til det ærede Fogderie under 10de dennes afgivne Indberetning. Hverken her eller i Nabopræstegjeldene höres om noget Sildfiske.

Paa Grund af dette, i Henseende til Jordens Frembringelser, aldeles mislige Aar, vil det for Ibestads og Bardos Invaanere i den kommende Vinter formodentlig blive knapt for Födemedler. Vel er disse hos Thinglaugets Handelsmænd at bekomme, men Prisen er höi og Mange har nok allerede i Sommerens og Höstens Løb fortæret Hvad de ved de gode Fiskerier iaar har erhvervet. Især vil der for B a r d o Sogns Indvaanere, som Intet erhverver ved Fiskerierne, blive yderst misligt. - Udbyttet af deres Exportartikler, saasom Smör og Ost, som nu staaer i en höi Priis, blev paa Grund af Sommerens Korthed og den deraf fölgende daarlige Græsgang for Kreaturene, - meget lidet og undtagelsesviis ikke stort Mere, end hvad det tiltrænges til eget Forbrug.

I Ibestad föles især Mangelen paa Potætens, da det Lidet som er atlet maa gjemmes til Sæd, hvortil det langtfra bliver tilstrækkeligt. At erholde Potætens kjøbt er næsten ikke muligt og de faae Tönder som er afbændet er betalt med 1 Spd 3 ort pr Td.

blive Astafjords Lensmandsbestilling den 24de Octb. 1856.

F. M. H e g g e
const.

Til

Senjens og Tromsö Fogderie !

11te Februar 1857.

Til Districtets ældre Aars raske Udvikling i mange Besiddelser

Senjen og Tromsø Fogderi .

Paa given Anledning skal jeg herved ærbødigst tillade mig at yttre lidt om Tilstanden og Forholdene i Maalselven.

Paa Grund af Høstens slette Udfald næredes Frygt for at Vinteren vilde bringe Hunger og Trang med sig for en Deel af Befolkningen , men hidtil er det gaaen bedre end Forestillingen og Udsigterne vare og naar undtages enkelte fattige Familier saa høres endnu ikke om nogen Mangel , dog har vi endnu igjen næsten det Halve af Vinteren og det kan vel for Mange blive slemt nok , især da en almindelig Fodermangel med Vished imødesees og det er en paa Erfaring begrundet Sandhed at Fodermangel ogsaa bringer Folkenød med sig , men det varer længe førend Folket bliver klog af den Skade som det næsten hvert Aar lider ved hver Høst at indsatte flere Kreatur end der godt kan fødes Vinteren over.

At have nogle Kreatur flere om Sommeren er for de Fleste saa tiltrækkende at den Skade Sultefødning bringer oversees. Imidlertid haabes det at flere og flere her i Districtet vil komme til at see det Feilagtige i den gamle almindelige Anskuelse i dette Stykke. Det maa dog bemærkes at Districtet ikke ved egne Hjelpekilder har afværget den Trang som Uaaret bragte for Døren , det er den Beredvillighed hvormed Tromsø Kjøbmænd har forstrækket ved at udcreditere Kornvahrer, som har afværget den , og Districtet er sikkert i Aar bleven skyldig betydelige Summer som det nok for bære Trykket af i flere Aar , selv om vi er saa lykkelige at blive forskaanede for flere Uaar paa Rad. -

Hvis siste Aars høie Priser paa Districtets vigtigste Udførselsproducter "Træmaterialier" vil holde sig kan det vel enda gaa an , men hvis disse skulde falde til det i de foregaaende Aaringer almindelige da er Udsigterne maadelige for os, ialfald

vil Districtets senere Aars raske Udvikling i mange Retninger
betydelig standses. -

Hvad her er sagt om Maalselven vil ogsaa være anvendeligt paa
Bardo.

Sundhedstilstanden er god og Folkemængden tiltager. Blandt
Maalselvens 17 a 1800 Mennesker indtraf i 1856 kuns 20 Dødsfald
hvor af 9 Børn under et Aar. Mange Indflytninger fandt i af-
vigte Aar sted.

(Copie=Bog for Lensmanden i Maalselven 1855-1865/66 fol. 21^b)

Denne Febermangel med Fløbed isedødsen er det er
den sande Sandhed at Febermangel ogsaa er
den der det varer længe færdig Feber til
den der hvert Aar lider ved den Rest af
den der den godt kan fædes Vinteren er.

Denne Feber er sommen er for de fleste
den der den bringer overnaar den
den der den er i Districtet vil den
den der den i den gamle almindelige Anvendelse den

Denne den at Districtet den vil den
den der den som Uaaret bræde den den
den der den Kjøbmand den den den
den der den den og den den
den der den betydelige Summen den den

den der den selv en vi er den den
den der den den paa Rad. -

den der den Priser den Districtet den den
den der den den den den den den
den der den disse vilde falde til den den den
den der den den den den den den den

1857

S. T.

Herr Foged Drejer !

Da det snart lider til Tiden for Distriktsforsamlingens Afholdelse saa skal jeg ærbødigst udbede mig underrettet om hvem der for Nærværende staar som Ordfører for Maalselvens Formandskab, enten Tollef O Fagerlidal eller jeg , og hvem som saaledes har at fremmøde til Distriktsforsamlingen, hvorved bemærkes at jeg helst ønsker at blive fritaget for ommeldte Reise til Tromsø da Tømmerflødningen vel i den Tid vil foregaa og saaledes vil det for Skovopsynet være nødvendigt for mig at være tilstede.

Jeg var igaar nedover for at faa istand lidt Veiarbeide mellem Hollendernæs og Maalsnæs. -

Paa Grund af det vedvarende kolde Veir er ikke hverken Ager eller Eng kommen sig stort, dog er det en Lykke at vi har haft saamegen Regn at Jorden vel ingen egentlig Skade har taget, og hvis det bedre Veir vi nu i de 2-3 sidste Dage har haft vil vedvare da vil nok Grøden komme meget hurtigt.

Finbakken den 17de Juni 1857

Ærbødigst

O. Krogseng

=====

den 6de og 8de September kom etter Frost S&T. F. Jno 499/1857.

S. T.

Hrr Foged Drejer !

Vedlagt fremsendes 5 Stk Anmeldelser om ulovlig Skovhugst m. m. og vil jeg med det Første kunne indsende flere. -

Slaataannen er nu for en 8 Dage siden begyndt og det lader til at vi vil faa brav Høe paa Hjemjordene men der klages over at Skovslaattene skal være daarlig. Veiret har længe været og er gunstigt for Agrene der ogsaa betydelig kommen sig saa der enkelte Steder er kommen lidt Mad i som man kalder det.

Kirkesnæs den 11te Aug. 1857

Ærbødigst

O. Krogseng

Til

Senjen og Tromsø Fogderi !

I Anledning Höstens Udfald i indeværende Aar skal undertegnede, for Maalselvens og Bardoes Vedkommende, tillade sig at afgive følgende

I n d b e r e t n i n g .

Foraaret kom, efter vores Forholde, taalig tidligt da Vaar-aannen i Almindelighed tilendebragtes inden Udgangen af Mai , men Veiret vedblev at være koldt med nordlig og vestlig Vind baade i Mai, Juni og Begyndelsen af Juli hvorfor hverken Ager eller Eng gjorde stort Fremskridt i Væxten.

Nogle Dage udei Juli indtraadte bedre Veir der vedvarede i nogle Uger og paaskyndte Væxten saa meget at man begyndte at gjøre sig Haab om et godt Korn og Pottetesaar , men vi vare ikke komne langt ud i August förend Nord og Vestenvind med Regn atter indfandt sig, og som med Undtagelse af enkelte Solskinsdage, vedvarede baade August og September. Först med Octobers Begyndelse indtraadte östlig Vind og Törveir. Mellem den 16de og 17de August tog Kornet og Pottetesgræsset paa enkelte Steder Skade af Frost , og den 20de kastedes Sne i Fjeldene. Mellem den 6te og 8de September kom atter Frost som paa de fleste Steder gjorde mere og mindre Skade , og paa endeel Steder frös Kornet aldeles bort.

Paa enkelte Gaarde, af de mest törrlændte og hvor der tillige var saaet hjemavlet Sød, fik man dog et ganske godt Kornaar, som for Ex paa Bardojorden og Gaardene deromkring. Af Pottes avledes endeel overalt, men blev ogsaa overalt liden, næppe over ½ Fold men paa de fleste Steder mindre. Som Fölge af disse ugunstige Veirforholde blev her ogsaa et daarligt Foderaar. - Hjemjorden eller det dyrkede Slaadtland gav vistnok i

Aar noget mere Høe end i Fjor , men Skovslaatten slog saa aldeles feil at Meget af samme ikke engang kunne slaaes , og da Gaardene i Almindelighed ere forlidet opdyrkede saa maa en væsentlig Deel af Høet til den almindelige Kreaturbesætning hentes fra Skovslaattene.

Hertil kommer ogsaa en daarlig Indhøstning paa en stor Deel af Høet , saa Udsigterne for Vinteren ogsaa i den Retning ere mindre end gode. -

Endeel Jordbrugere indskrænkede i Fjor sin Kreaturbesætning , og den største Deel har i Aar mottet gjøre en yderligere Indskrænkning hvilke vel ogsaa for en væsentlig Deel tør antages at have sin Grund deri at Folk nu mere og mere begynder at indsee det Skadelige i at holde flere Kreatur end man kan føde ordentlig , og det haabes saaledes at den Tid ikke er saa fjernt at Folk eller Flertallet af Jordbrugerne i disse Districter vil vide at sætte Priis paa en bedre Kreaturrygt end hidtil.

13
Af det Anførte vil det fremgaa at ogsaa dette Aar for disse Districter er et Uaar , men da Enkelte fik taaligt Korn saa haabes det, ikke at blive saa vanskeligt for Sæd til kommende Vaar som i Fjor, om det Korn der er tjenligt til Sæd ellers bliver sparet dertil. -

Høsten har siden Octobers Begyndelse været mild og god. - Enkelte Gange har vi faaet lidt Sne, men den har strax regnet af igjen , og indtil i Gaar var Jorden fri for Sne og ufrossen saa her kunde pløies, men i Dag har vi et lidet Snelag igjen.

Erbødigst

Kirkesnæs den 4de November 1857

O. K r o g s e n g

S. T.

Herr Foged Drejer !

Med Tak for Meddelelsen om min Beskikkelse til Lensmand fremsendes de affordrede 48 s. for Beskikkelsen.

Heroppe er Alt ved det sedvanlige. - Som Sommeren var , saaledes har Hösten ogsaa været meget gunstigt for os. - Jeg antager med Vished at her i M a a l s e l v e n og B a r B a r d o i Höst er arbeidet mere paa Jorden end nogensinde för i et Aar , da nok Alle som besidder Jord har deels opplöiet gammel Ager eller Græsvold, deels brækket Nyland , deels begge Dele , og hvis vi skulde være saa lykkelig at faa et godt Aar i det kommende da haabes det at ville ophjælpe Districterne meget , bare Folk nu ville indsette passende Kreatur til Vinterfödning , men jeg frygter herfor da enhver nu synes at have meget Höe. -

Jeg har hidtil haft det meget travl med Reiser og endnu har jeg Udpantningerne for Skatterestancer, hvoraf jeg har indfaaet omtrent det Halve , igjen.

Hvis jeg kan faa Anviisning paa endeel Penge til Formandskabet vilde samme være godt. - I Slutningen af denne eller Begyndelsen af næste Maaned haaber jeg at faa Tid til at gjøre en Tour til Tromsö. -

Erbödigt

F l a d n æ s den 12te October 1858

O. K r o g s e n g

Senjen og Tromsø Fogderi. ~~Ved de Potteter er af udmærket kvalitet.~~

Undertegnede skal herved ærbødigst tillade at fremsende en kort Indberetning om Høstens Udfald i Maalselvens Thinglaug for indeværende Aar. ~~Den Hensigt at avle Halmen til Foder og som derfor~~

Efter tre foregaaende Uaar ere disse Distriøtter i Aar ligesom vel i Almindelighed vort hele Land, atter velsignet med et sjældent godt Aar, skjøndt det kom os mindre tilgode end det vilde have gjort om vi har været bedre forsynede med god Sæd. - Våarannen kom nogenlunde tidligt saa det Meste af Kornsåden blev lagt i Jorden i Mai, hvilke ingenlunde her er almindeligt, men da Slutningen af Mai og den første Deel af Juni var tør og kold saa kvæledes endeel af den mindre gode Sæd og Agrene fyldtes med Ugræs der siden beholdt Overvægten af det Fremvoxede. - Dette Uheld rammede især de gamle - i længere Tid brugte Agre, hvorimod Nyland stod sig bedre.

Regn var senerehen ogsaa sparsomt og Luften var klar og stille, men dette bevirkede sterke Dugfald, hvilke antages for endeel at afhjælpe Regnmangel, og som i Aar syntes at bekræfte sig.

Fra den siste Deel af Juni indtraadte mere Varme afvexlende med Regn, hvilke vedvarede den hele Sommer. - Under disse gunstige Veirforholde gjorde Væksten saa hurtige Fremskridt, at Slaataannen begyndtes i Midten af Juli, og fortsattes under det ønskeligste Aagneveir indtil man blev ferdige med Indhøstningen. -

Som antydet var Districtet - især Maalselven mindre forsynet med godt Sædekorn, ja Endeel øverst oppe i Dalen /Dividalen/ havde Inset at saa, og af det udsaaede blev der mange Steder en liden Fold, men alt som spirede af Sæden kom til Modenhed, og saaledes er her alligevel i Aar avlet en god Deel Korn. -

Paa Sædepotteter var her mindre Mangel og saaledes var nok deraf udsaaet omtrent det Almindelige eller noget derunder, men heller ikke denne Sæd gav ingen stor Fold, antagelig gjennemsnit-

lig 6 a 7 Fold , men de avlede Potteter er af udmerket kvalitet.

Som Følge af de foregaaende Uaar var man i Aar mindre ivrig for at saa Byg hvorimod der indkjøbtes en Deel Havre der saades alene i den Hensigt at avle Halmen til Foder og som derfor ikke blev saaet førend man var ferdig med den øvrige Sæd og dernest blev den saaet i mindre velfløtt Agre men dette uagtet saa blev dog endeel deraf moden saa den vil kunne benyttes som Sæd. -

Høeavlingen staar derimod høit over de nest foregaaende Aar saavel i Godhed som Mængde , især slog Skovslatterne udmerket godt til ligesom Indhøstningen af det Hele begunstiges af det ønskeligste Veir, og saaledes skulde man troe at her ingen Fodermangel vil være at befrygte i kommende Vinter_Vaar, men dette Haab tør jeg ingenlunde glæde mig ved ; Alt hvad jeg i denne Henseende tør haabe er at Fodermangelen i kommende Vaar ikke vil blive saa stor som de nest foregaaende Aar. Det Skadelige i Besætningens Sultefødning erkjendes overalt og af Alle men faa vil i Gjerningen vise at de mener det alvorligt med denne Erkjendelse , og i Aar synes nok de Fleste at have meget Høe og har derfor ikke Raad til at indskrænke sin Besætning , dog troer jeg at Endeel vil lægge an paa at afskaffe den tilvante og almindelige Sultefødning.

13 / Det gode Aar uagtet ere Udsigterne for Vinteren ikke saa gode da Pengetrang i Forening med gammel og ny Gjeld der skal afgjøres forene sig om at virke hemmende paa Districtets materielle Tilstand , og en heel Deel Kornvahrer vil nok tiltrænges kjøbt , men hvor Pengene til Alt skal komme fra skjønner jeg ikke. -

(Copie=Bog for Lensmanden i Maalselven 1855-1865/66 fol. 41^b.)

26de November 1859.

Senjen og Tromsø Fogderi.

Om Udfaldet af indeværende Aars Høst i Maalselvns Thinglaug fremsendes ærbødigst følgende

Indberetning :

Vaaraannen blev, paa Grund af det i den sidste Deel af Mai indtræffende gode Veir, foretaget i den for disse Egne Districter sædvanlige Tid, og var i Almindelighed endt inden den 11te Juni. Luften blev imidlertid i den første Deel af Juni mere kold men i den siste Deel af samme Maaned indtraadte atter Varme der smeltede saameget af Sneen i Høiderne at Elve og Bække stege til en - efter ældre Folks Paastand - større Høide end i de sidste 40 a 50 Aar, og forarsagede adskillig Skade paa Ager og Eng.

Paa Grund af det foregaaende gode Aar var her iaar udsaaet noget mere Korn end det sædvanlige, ligesom Agrene, deels som Følge af gunstigere Veirforholde paa Forsommeren, deels af det sjelden gode Sædekorn stode frodige og Lovende, men i den sidste Deel af Juli blev Veiret atter koldt med Regn og Sne i Fjeldene, og omkring den 18de lagde Sneen sig langt ned i Fjeldene og Lierne. Dette ugunstige Veir vedvarede, paa enkelte Uger og Dage nær, indtil en Frostnat mellem den 27 og 28de August ødelagde det meste af Kornsæden i Maalselven og Endeel i Bardo. - Efter den Tid indtraadte bedre Veir med klar Luft og østlig Vind der vilde have drevet Agrene til Modenhed naar de have været uskadte af Frosten. -

Af Potetes var her udsaaet omtrent det samme Quantum som de sidst foregaaende Aar; men heller ikke denne gjorde nogen Fremgang, saa her ogsaa i det Hele avledes kun lidet Potetes, dog skal enkelte Gaarde i Bardo have faaet en betydelig Fold af denne Sæd. -

Høeavlingen slog derimod særdeles godt til, men Indhøstningen var mindre god indtil i Slutningen af og efter August og det befryktes derfor at adskilligt Høe er kommet bedærvet i Huus. Det

var især Hjemjorden eller den dyrkede Eng der i Aar gav saameget Høe.

Aaret vil formeentlig for dette Thinglag blive at betragte saaledes :

I Maalselven :	For Byg	:	Et Uaar.
	" Potetes:		Under et Middelaar.
	" Høe	:	et udmærket godt Aar.
" Bardo:	" Byg	!	Et middels Aar,
	" Potetes	:	Under et Middelsaar,
	" Høe	:	et godt Aar.

Af Districtets Hovedudførselsproducter - Træmaterialer - antages et omtrentligt ligestort Quantum at være udført som de foregaaende Aar med Undtagelse af Bord hvoraf der er udført endeel mindre, men Priserne have været lave og Afsætningen til Sjødistricterne ringe saa det ^Meste har maattet føres til Tromsø, der siges at være overfyldt af Tømmer, og af den Grund i Forening med det mislige Gjældsforhold hvori Districtet staaer til Byen har nedtrykt de ellers i Almindelighed uforholdsmæssige lave Priser herpaa. -

Aarsagen til at her iaar blev udført mindre Bord end sædvanligt var deels den i forrige Aar mere end almindelig nedtrykte Priis herpaa, deels at flere Saugbrug bleve saameget beskadigede af Vandflommen af de senere har staaet ubenyttede. -

Pengetrangen er stor og almindelig hvilke formeentlig blandt Mere ogsaa har sin Grund i det før berørte, nemlig lave Priser paa Materialer og liden Søgning derefter fra Sjødistricterne, da kuns Sjøbonden betaler disse med Penge, Kjøbmanden næsten slet ikke. -

Af det anførte vil fremgaa at Udsikterne for Vinteren og Fremtiden her i Districtet ogsaa iaar ere mindre lyse og det vil ret være at ønske at det maatte blive bevilget Midler til det paatænkte og begjærede Veiarbeides Øværksættelse hvorved der vilde aabnes Adgang til Pengefortjeneste.

Der formenes iøvrigt at være grundet Haab om at den bekjendte Pødemangel her i Districtet i Vinter vil blive mindre end sædvanligt; thi at her ingen Bunød vil blive, tør jeg endnu ikke sige.

1860

December 17. 1860.

Fogden.

Med Hensyn til Udfaldet af indeværende Aars Høst giver jeg mig herved den Ære for dette Districts Vedkommende at afgive følgende

I n d b e r e t n i n g :

Paa Grund af ualmindelige gunstige Veirforholde gav Jorden et for disse Egne sjældent rigt og godt Udbytte af saavel Korn som Rodfrugter, der, da den her sedvanlige tidlige Nattekulde ogsaa iaar udeblev, kom godt i Hus og betragtes som Udbyttet af et Kronskaar. Som et Særsyn kan anføres, at Kaalrabi i den øvre Del af Monselven opnaaede en Vægt af 9 M⁴, - Noget der her neppe har hendt før.

Høavlingen blev dog formedelst den i Foraaret og Begyndelsen af Sommeren indtrufne Tørke noget mindre end ifjor, men den staar dog i kvantitativ Henseende over et Middelsaar og da den i almindelighed er meget god indbjerget, vil Fodermangel ikke være at befrygte uden hos Enkelte, der ikke have fulgt Tidens Krav paa Afskaffelsen af Sultefodring og saadanne Præservativer derimod, som ingen Værdi have, med andre Ord: hos dem, der blindt hen have sadt ind formange Kreature. -

Da de nærliggende Fjorde Reisen og Malangen derhos have givet et velsignet Udbytte af Sild, som i ikke saa ringe Mængde er kommen dette District tilgode, tør Vinteren imødesees uden altfor stor Mangel paa Næringsmidler.

(Copie=Bog for Lensmanden i Maalselven 1855-1865/66 fol. 105.)

Til jeg tror, at Resultatet af Kornhøsten her, hvor Kornavlens

Fogden i Senjensog Tromsö !
 sag, saa betragtes som et Middelsaar.

Angaaende Udbyttet af indeværende Aars Høst og sammes Til-
 strekkelighed giver jeg mig herved den Ære, for dette Distrikts
 Vedkommende at meddele følgende

I n d b e r e t n i n g

1. Med Hensyn til Kornhøsten.

Da heleeafvigte Sommer maatte karakteriseres som kold, den
 første Halvdel med formegen Tørke og den Sidste med velmegen
 Fugtighed, og gav man allerede tidlig Haabet om noget rigt Korn-
 aar. Som Følge af den i Begyndelsen af Sommeren herskende Tør-
 ke havde Kornet ondt for at spire, saaat en stor Del af Sæden
 ikke kom op förend langt hen i Juli Maaned, medens det, som spi-
 rede frem af Jorden tidligere, allerede var noget forkuet. Fra
 Midten af Juli var Regnmængden overflödig og dette bevirkede,
 at Gröden paa de fleste Agre blev saa altfor tyk, at den havde
 ondt forat komme til Fuldmødenhed. I Forbindelse med Regnet
 faldt der ogsaa ualmindelig tidlig Sne i Fjeldene og da denne i
 Almindelighed plejer at være Forbud for vor Kornavls værste Fi-
 ende, Nattefrosten, skræmmede den nogle til at skjære sit Korn
 endnu medens det kunde have udviklet sig noget mere til Moden-
 hed. Nattefrosten indfandt sig imidlertid ikke - alene fra
 Sördalen i Bardo har der været Tale om Beskadigelse af den -
 og de fleste af dem, der lode sine Agre blive staaende, fik der-
 for et i Forhold til Forsommerens Udsigter nok saa godt Udbytte,
 ihvorvel Kornet var temmelig grönt og let og kun paa yderst faa
 Steder kom til nogen høj Grad af Modenhed. - Selve Kornet
 kom, saavidt vides, godt i Hus, om end Halmen paa sine Steder
 kunde tabe noget i Kraft ved at være udsat for formegen Væde,

og jeg tror, at Resultatet af Kornhøsten her, hvor Kornavlen ikke har været og formentlig heller ikke bør være nogen Hovedsag, maa betragtes som et Middelsaar. -

2. Poteteshøsten gav iaar et sjældent godt Udbytte, idet det almindeligvis kan ansættes til 6 - 10 Fold, hvilket her er nær end et Middelsaar. Uagtet Sneen meget tidlig bedækkede Marken, kom dog Frugten godt i Hus. Paa de fleste Steder var Potetegræsset (Kaalen) lidt beskadiget af Kulden - paa enkelte Steder endog tidlig - men ingensteds i høj Grad. Sygelighed hos denne Rodfrugt har ikke været sporet undtagen paa et Par Steder oppe i Monselvdalen, hvor en Slags Hulhed eller indvendig Raadenhed skal have vist sig og hvor Frugten skal have været ilde-lugtende. -

3. Høhøsten blev ialmindelighed mislig. De under N° 1 omtalte uheldige Vejrforholde bevirkede, at Græsset først sent kunde fremspire. Paa enkelte Steder, som i Sördalen i Bardo og paa Storjorden, blev Engen aldeles ødelagt af den saakaldte "Jordmark" (Orm) hvorved den ogsaa senere, efterat Regnen i tilstrækkelig Grad indfandt sig, blev udygtig, idet Græsroten var opspist. - Kun paa enkelte Steder kom Engen sig efter Regnen saameget, at den med Hensyn til Mængden bar et Middelsaars Udbytte. Kvantiteten er ogsaa betydelig under et Middelsaars og Kvaliteten er paa de fleste Steder heller ikke god, formedelst det daarlige, regnfulde Vejr i Indhöstningstiden. Noget vil bödes herpaa ved det rige Udbytte af Halm, som fordetmeste er bedre end det daarlig indhøstede Skovhö. Men Foder-mængden bliver under enhver Omstændighed i det hele taget liden. -

Menneskeføde antages der, i Betragtning af de i de seneste og især i det sidste Aar indtrufne heldige Trælaskonjunkturer,

der, som bekjendt, öve en ikke ringe Indflydelse paa dette Distrikts Velvære, - de foregaaende gode Aaringer og den Hjælp, som Aarets Avling yder. - ikke at blive Mangel paa i den nærmeste Fremtid, men derimod er det at befrygte, at det for Kreaturene ogsaa i Vinter vil blive knapt for Levnetsmidler, uagtet der fra Hösten af var megen Tale om stor Nedslagning og Indskrenkning i Kreaturholdet. -

Silden skulde være det eneste, der kunde raade nogen Bod paa denne Mangel, og den har ogsaa allerede indfundet sig i rigelig Mængde i Reisen og for en Del i Sørfjorden og ved Monselvns Udløb, men da Föret hidtil har været til Hinder for sammes Afhentning og det nu indtrufne, for Aarstiden ualmindelig milde Vejrlig vil öve en höjst uheldig Indflydelse paa den Sild, der er bragt paa Land, er denne Hjælp desværre ikke at stole paa. -

Monselvns Lensmandsbestilling d. 18. Novbr. 1862.

O. Krogseng.

[Senja og Troms fogedarkiv.]

Bankpost

Til

Fogden i Senjen og Tromsö.

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars H Öst giver jeg mig herved den Ære at meddele følgende Indberetning :

Höävlingen antages idetheletaget at udgjøre et godt Middelsaar. Den kolde og törre Vaar i Forbindelse med den skadelige Vaarbejtning gjorde vistnok, at Kvantiteten paa nogle Steder ikke blev stor, - paa enkelte Steder blev den vel endog ringe - men et her ualmindeligt gunstigt Vejrlig under Indhöstningstiden bevirkede, at den indvundne Avling blev af en sjelden god Kvalitet, hvilket i Forbindelse med en hel Del usedvanlig god Halm, fuldkommen antages at ville afhjælpe den Mangel i Hömængden, som paa sine Steder kan være tilstede.

Kornavlingen er iaar vistnok större, end den nogensinde tidligere har været. Dette maa dog ligemeget tilskrives den Omstændighed, at Udsæden i betydeligt Mon er forstörret som at Aarvejen var god. Kulde udover Vaaren og Nattefrost senere hen paa Sommeren har vistnok ikke været uden Indflydelse og der findes saaledes ogsaa iaar paa enkelte Steder frossent Korn, hvorhos en stor Del af Kornet vel er tyndt og det paa Grund af manglende Modenhed. Imidlertid er det nok utvivlsomt, at Distriktet iaar vil hjælpe sig med et ikke ubetydelig mindre Kvantum kjøbt Korn end sedvanligt. Indhöstningen foregik under heldigt Vejr, hvilket ikke lidet hjælper paa Avlingens Godhed.

Potetesavlingen antager ogsaa at være et Middelsaar. Den blev paa nogle Steder liden formedelst Kulden, der altfor tidlig beskadigede Græsset og standsede Veksten, - men slog i almindelighed godt til. Avlingen kom godt i Hus og har ikke vist sig at lide af nogen Sygelighed.

Monselvens Lensmandsbestilling d. 20^e Novbr 1863.

O Krogseng.

Folkets Slaatter den 17de Mai 1864, og i Vinter har Snekræft gjort

Til Fogden den 17de Mai.

Vinteren nu iaar sætter vor Tolmodighed og Omtanke paa Prøve. Vi har idag den 17de Mai men endnu er her saa fuldkommen Vinter og Vinterligt som bedst det kan. - Igaar og inat har her faldt mindst 6 a 8 Tommer Sne, saa Sneplougen tildels kunne trænges at kjøres, og det er muligt at den sommesteder er kjørt. - Ikke en snebar Flæk er at see, og ikke en Vanddam i Veiene og Folk maa endnu kjøre Vand til Husbrug paa Steder hvor de tildels har Vandet paa Gaarden hele Vinteren. Bunöden er ogsaa stor og almindelig da det er yderst Paa som ere tilstrækkelig forsynet med Foder.

I Begyndelsen af denne Maaned udførtes de saakaldte Fjösbefaringer heri Bygden og saavidt jeg ved ogsaa i Bardo. - Det viste sig da at det overveiende Antal Kreature enda vare i godt Huld eller i Alfald upaaklageligt fødte, dog fandtes desverre endel meget udsultede Dyr, saa der for Eierne vil blive Spørgsmaal om justitielt Ansvar for Dyrplageri i hvilken Anledning Fattigkommissionen har henvendt sig til Amtet. De fleste havde under Befaringen forlidet Foder og mange vare aldeles fri for Hö, og siden den Tid har rimeligvis mange Kreature maattet sulte adskilligt saa de nu og endnu mere inden de kan finde Føde paa Marken, befindes mavre og udsultede. Blandt de Strög hvor Bunöden er størst er især Storjorden og som Følge af Bunöden er der ogsaa Nöd blandt Folket, saa Fattigkommissionen har maattet træde imellem i ikke saa liden Mon. Andre Steder i Bygden har jeg ikke hørt om nogen almindelig Nöd blandt Folket, enkelte Fattige er derjo til enhver Tid hist og her.

Det omskrevne gjælder for Maalselven og Forholdet skal nok være ganske ens ogsaa i Bardo. I Sördalen skal der iaar være ret slemt for Flere hvortil der er flere Aarsager. Ifjor blev meget af de

Folks Slaatter ödelagte ved Flom , og i Vinter har Sneskred gjort Skade paa flere Hölander. -

Höstflommen ödelagde ogsaa endel Hö for nogle i Maalselven hvilket for disses Vedkommende har sin del i Aarsagen til Fodermangel.

25de Mai.

Siden min Indberetning af 17de denneser her ikke indtraadt videre Forandringer i Tilstand og Forholde og de ubetydelige Forandringer ere ikke til det Bedre.

Med Undtagelse af de to sidste Dage, da Luften har været lidt mildere , har det samme kolde Veir som för vedværet. Sneen har synket sammen endaa , især de to sidste Dage , dog troer jeg næppe vi endnu har faaet fuldt Omslag i Luften.

Endnu er ikke en snebar Flæk at se uden hvor den har været Af-skuflet. Men da Forholdene ikke ere forandrede udenfor Husene saa falder det af sig selv at de forandres inde i Husene. - De smaa Höbeholdninger gaar aldeles op for alt Flere og Flere , og jeg ved nu ikke hvem der er flest af, enten de der har noget Hö igjen eller de der intet Hö har men i altfald er her nu yderst Faa der har saameget de dermed kan holde ud indtil den sandsynligt forventende Bedring paa Marken kan erholdes. -

Her er som Fölg af disse Forholde en trist og travl Tid ; de fleste ere fuldt beskjæftigede med at tilvejebringe den Tildraat de kan for at bjerge sine Creature , og endaa (som) det vel i Længden holde hort at de kan komme udaf det. - Som bekjendt bestaar Tildraatten her hovedsagelig i Skav (Rognbark) og Ris. Nede ved Söen erholdt de for en Tid siden lidt Lodde men saa ubetydeligt at det ikke strak videre end til Beboerne ved Söen og hellerikke stort til dem. - Noget Mel maa nok ogsaa spedes til især til Hestene hos de

Folk som kan forskafe sig det, men her er jehnn (?) at befrygte Mangel paa Kornvarer for Folket end sigte for Kreaturene da alle Districtets Handelsmænd ere udsolgt både for Korn og Mel - flere af dem ere nok fortiden aldeles fri og da dette indtræffer i en Tid hvor det paa Grund af Føret bliver næsten umuligt at komme langt fra Hjemmet, saa ser det tildels slemt ud. De to sidste Dages mildere Vejrr har allerede opblødt Sneen saameget at Vejene ere mildere farbar. Jeg har i denne Uge rejst om paa Storfjord og en Tour oppe i Dalen i Anledning Enkeltes Mishandling af sine Husdyr ved Sultefodring, og viste det sig at Tilstanden i den Henseende er værst blandt Finnene. Det er mig ikke bekjendt at Storfæ endnu er Døde af Sult her i Vinter og Kreaturenes Tilstand er bedre end der efter de forhaandenværende Omstendigheder kunde ventes naar undtages hos Finnene.

Hvådd Følgerne af denne Vaar vil blive er ikke godt at vide. Jeg talte med en af de ældste Opsiddere her - en Mand med god Hukommelse - og han sagde at han ikke kunde mindes Sneen har lagt saa hel saalænge som nu.

31te Mai.

Vinteren vedbliver næsten uforandret. De 2 sidste Dage i forrige Uge og de 3 første af denne var Luften lidt mildere saa Sneen sank lidt, men ikke saameget at Marken nogetsteds, der hvor Sneen har lagt stille, blev bar og her er endnu kun yderst faa bare Flækker. Igaar og idag er Vejret atter saa koldt med Frost om Nætterne at ingen Sne smelter. Som Følge heraf er Tilstanden alt andet end ønskelig. - Bunöden har nu naaet en betydelig Höide og som Følge heraf er hervvist Mange om det ogsaa er smaat nok for Mad, og naar hertil kommer at Handelsmændene ere yderst daarligt forsynede med

Kornvarer saa kan det nok sjönnes at det ikke er saa godt , og hvis vi nu ikke noget snart for Omslag i Luften og derved opnaar Redning for Kreaturene saa vil der sikkert blive Hunger for Mange , ikke at tale om hvad Kreaturene har lidt og lider. -

Det er en Selvfølge at Pengeforholdene under disse Omstendigheder ere mislige , og hvordan det end arter sig herefter saa vil nok denne Vaar trykke Distriktet betydeligt. Ikke saa faa Folk rejste til Finmarksfisket hvoraf nogle ere hjemkomne men med liden og ingen Fortjeneste , det Meste jeg har hört har været 20 Spd. -

Ifjor ved denne Tid var Mange ferdige med sin Vaaraanne, uagtet ogsaa da var en sen Vaar.

Som i min forige Indberetning bemærket er Tilstanden værste blandt Finnene baade for Folk og Kreature.

Jeg kjender ikke tilfulde Grunden til at Höet gik op saa tidlig for Alle men der paastaaes at Höet i Aar var skjeldent udröjt paa Grund af at det var saa tört indhöstet. Derhos har Vintern været sjelden haard og kold, ligesom her ikke beholdtes nogen Hjelp fra Söen.

8de Juni mindeligt har jeg endog hørt

Da intet fuldstændigt Omslag i Veiret er indtraadt siden min sidste Indberetning saa har jeg nu lidet at tilføje samme.

Snesmeltingen gaar langsomt og Elven er fremdeles kjörende - noget som ikke skal have hendt paa denne Tid af Aaret efter hvad gamle Folk fortelle - siden 1807. Sneen ligger endnu paa de fleste Agre og paa mange aldeles hel.

Vejene ere dels afbare dels endnu belagte med Sne og saaledes er al længere Førsel vanskelig. Iste Dage har Elven været betydeligt ;

Det er en Selvfølge at Trykket af denne Vaar bliver tyngere for hver Uge som hengaar uden Forandring. Det er mig dog ikke bekjendt at Storfæ eller Heste endnu ere kreperede af Silt , men Folkets hele Arbejde bestaar ogsaa i at tilvejebringe Föde for Kreaturene. Det

Arbejde bestaar ogsaa i at tilvejebringe Føde for Kreaturene.

Det er sandsynligt at Mange frafalder nogen videre Udsæd selv om vi med det Første skulde faa saadant Vejr at det om ikke en for lang Tid herefter bliver gjørligt.

22de Juni

Endelig har vi da ogsaa iaar faaet godt Vejr. Vaar vil det vel ikke længere kunne hedde da vi nu alt er over Solhverv ! De 2-3 sidste Dage har vi haft 12-15 Grad Varme og nu er Skov og Mark begyndt at grønnes og dermed er Kreaturenes Sulten for dette Aar endt. Vist nok er det endnu smaat for Føde til disse , men det bliver nu en god Del bedre for hver Dag. -

Denne Uge er ogsaa det Meste af Vaaraam udført ; Enkelte saae de vel smaa Flækker i forige Uge og Enkelte har nok lidt igjen usaaet til næste Uge. - Udsæden er iaar betydeligt mindre end de foregaaende Aar , dels fordi Folk har mindre Haab om at det vil nytte fordi det er saa sent og dels fordi Sædefrøet (Korn og Potetes) har maattet benyttes til Føde for Folk og Kreatur , men hvor stor Del her iaar er mindre udsaaet end almindeligt har jeg endnu ingen Mening om.

Det haardeste Tryk - Bunöden er altsaa denne Gang forbi men dens Eftervirkning ikke. ¶ Pengemangelen spores endnu ingen Bedring , og jeg ved paa ingen Maade hvorledes Folk iaar vil kunne klare for sig , især hvis By og Bygde Bygjeld skal indfordres noget strengt.

Isen gik forbi Fagerlid den 18de og jeg tror forbi Guldhav eller til Söen den 20de. De to sidste Dage har Elvenvokset betydeligt ; og hvis det Veir vi nu har vedvarer en Stund saa har vi rimeligvis en Flom der ogsaa vil maatte Skade. Vejene har mange Steder taget Skade under Snesmeltingen.

Vi har endnu godt som intet Regn haft men da Sneen saa nylig er gaaen bort paa en det ikke nogen Ulempe deraf , og hvis vi noget snart skulle faa Regn med Varme saa vil det betydeligt forøge den befrygtede store Flom. -

(Målselv lensmannsarkiv : Journal for Lensmanden i Maalselvens Thinglaug 1864 - 1870 - på ark vedheftet protokollen bakerst)

Herr Foged Drejer !

Deres Ærede af 10de dennes er modtaget og for hvilke takkes. Vekselobligationerne for Haugsæt, Hans Hanssen og Amund Aanesen følger i underskreven Stand.

Tollef O Fagerlidal vilde paa Tinget bortskjøde Halvdelen af Fagerlidal til sin Svigersøn Lars Iversen. De havde i afvigte Höst delt Gaarden ved Gabriel Sollien, Nils Nordmon, Rejer A. Olsborg og Nils Foshaug uden at have sørget for at faa disse Mænd opnævn[t] i Haab om at faa Opnævnelser paa Tinget. De kom derfor nu i Forlegenhed og jeg vovede da paa Herr Fogdens Vegne at udstede Opnævnelse hvorefter de erholdt Forretningen afhjemet og Skjödets udsted. Jeg haaber hrr Fogden ikke vil have noget imod dette. Betalingen for Opnævnelser følger vedlagt med 48 s.

Nissens sørgelige Afgang gjør ogsaa mig og flere heroppe ondt. *)

Det bliver vistnok noget slemt for Hö heroppe i Aar dog tror jeg det vil gaa nogenlunde da vi iaar vare forberedte paa at det vilde blive forlidet. Sundhedstilstanden er god men Pengemangelen stor saa det er ondt at klare sig.

Hvis Her Fogden endnu har i Behold det Byg De for nogle Aar siden indkjöbte til Sædkorn da vil det være mig kjært om jeg kan faa gjenkjöbe etpar Tönder. Lidt Hvede skulde jeg ogsaa ønske at forsöge udsaad ogsaa i Aar.

Kan jeg til Vaaren erholde lidt Vejledning til mit Havestel vil det være mig kjært.

Malmen er nu bragt ned til Moen. A Nissen giver ellers Besked derom. Her er alt vel.

Hilsen fra Deres ærbödigst

Fagerli den 17de Marts 1866

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv.]

*) Det er distrikts her paa Yarnesö Chr. St. Nissen som tok all his 1866
s. 412 b. 1.

Herr Foged Drejer !

Deres Ærede af 1te dennes har jeg modtaget og for hvilke takkes. Jeg skal ønske at faa 3 Tönder af Deres Sædekorn da jeg forudsætter det vil være en god Deel bedre end den var avlet i sidste Aar selv om det er uskad af Frost hvilke vistnok mit eget er. Det takkes ogsaa for Tilbudet om at forskaffe mig lidt Hvede ogsaa iaar. - Jon Aasen havde ogsaa i sidste Sommer Vinterrug som jeg ved ikke frøs men jeg har glemt at spørge efter om den blev moden dog skal jeg undersøge det.

Hvad Tid der kan arbejdes i Haven ved jeg ikke men antager sist i Mai uagtet Haven nu er bleven lidt bar allerede af de par sidste Dages Regn men rimeligvis for vi endnu Sne ivaar. - Over Fodermangel klages noget men ikke saa meget endnu. Enkelte ere nok nesten fri for HÖ men dette er dog kuns Enkelte Smaa-brug.

Jeg ønsker at sælge en halvblods Okse 2½ Aar gammel (Sön af Tore Hund). Det er et vakkert Dyr, men jeg har en fuldblods Okse i det andet Aar og finder det derfor mindre hensigtsmessigt at holde begge. - Skulde [De] kjende Nogen der ønsker at kjöbe et saadant Dyr da vilde det være godt om jeg for vide det. Jeg vilde levere Dyret ved Maalsnæs naar det ønskes.

I Bardo laver [man] sig nu sterkt til paa Amerika Rejse. Vaares gamle Kaarkone ^{ca} 70 Aar vil ogsaa til Amerika.

Ærbödigst

Fagerli den 8de April 1866.

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv.]

Herr Foged Drejer !

Med Pakkeposten følger denne Gang en Pakke hvori 23 Eksekutionsforretninger fra No 19 til 41. Jeg synes Pakken blev stor og antager at den maa kunne sendes paa den Maade. Skulle der være noget Forbud herimod da ubedes om Herr Fogden vil udlægge den paaløbende Porto og debitere mig saa Belöbet. Fogdens Tilkommende for disse Forretninger bdes mig krediteret. -

Her er intet Nyt. I den siste Tid har været nogle Tilfælde af Nærvefeber men saavit vides er endnu ingen döde deraf. Det er vel allerede bekjendt at Lars Broderstad for nogle Uger siden er död. -

Vi havde for etpar Uger siden strengt Frost, her i Fagerli 22 Gr., men paa de lavere Steder betydelig mere.

Jeg har haft det travelt med Matrikulrevisionen men kan nu snart faa sendt Beskrivelserne til Trykken. - Forslaget kommer tildels til at gaa ud paa betydelige Forandringer. -

En glædelig Jul og et lykkeligt Nytaar fra Deres

Ærbödigst

F a g e r l i den 26de Decb 1866 -

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv - uten j.nr.]

Herr Foged Drejer !

Udpantningsprotokollen her ved Bestillingen er udskreven og jeg skal derfor være saa fri at udbede om Herr Føgden velvilligst vil forskaffe mig en ny Udpantningsprotokol. Jeg ønsker helst godt Papir og antagelig paa 5 a 6 Böger.

Her i Maalselven er Alt ved det sædvanlige. Vi har haft svær Frost og tildels svære Storme. Kopperne der altid har været paa Maalsnæs er hidtil ikke komne videre end til to Gaarde - Erik Jensens og Baard Jensens. Ingen ny er i den sidste Tid angrebne. Sundhedstilstanden er iøvrigt god. -

Forslaget til den ny Matrikulskyld er sendt Kjeldseth til Trykning maaske det ogsaa er ferdigt.

Hvis det skulde interessere Herr Fogden kan De udbede Dem udleveret nogle Ekseml. hos Bogtrykkeren. - Istandbringelsen af dette Forslag var os et drøjt Arbejde , hvorvit vi har været heldige staar til Andre at bedømme.

Kommer Fogden til Maalselven paa Ekstratinget ?

F a g e r l i den 4de Febr. 1867

Ærbødigst

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv.]

M o e n den 8de Marts 1867

[Senja og Troms fogedarkiv.]

Herr Foged Drejer !

Vedlagt fremsendes Haugsæths Veksel Obligation der er underskrevet. Ligeledes følger Beviset fra Hans Hanssen Øverby der ogsaa er underskrevet da han kom paa Tinget. Amund Aanesen har ikke veret paa Tinget og heller ikke den ny Kjøber af hans Jord. Jeg skal straks skrive til disse Folk og bringe Afgjørelsen i Erindring.

Jeg hörer af Sandeggen at Hr Fogden agter sig opover til Fossen engang i Vinter og vil det være mig kjært at give Underretning om hvilke Tid den antages bekvemst for Øjemedet. - Det er en Selvfølge vi paaregner Hr Fogdens Besøg paa Fagerlid. -

Jeg og jeg troer alle Maalselvinger - er glad over den paatænkte Dampskibsrouutte for "Tromsö" fra i Sommer. Vi vil efter den Rutte kunne gjøre en ganske snar Bytur.

Her er nu som stedse paa denne Tid af Aaret ret slemt for Penge. I Aar er flere end sædvanligt reist paa Lofodfiske, nesten Alle kuns som Leikarle. -

Her klages over at det vil blive knapt for Foder men Kreaturene ere i Almindelighed til denne Tid i vakkert Huld.

Gamle Tollef Anselven bør nu i sin opførte ny Kaarstue og Ole Tollefsen har udflyttet og opført en prægtig Gaard.

Alt er ellers ved det sædvanlige.

Hilsen fra Deres Ærbödigt

M o e n den 8de Marts 1867

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv.]

Herr Foged Drejer !

For en Tid siden hørte jeg omtalt at Hr Fogden tænkte at komme op til Fossen, for nærmere at kunne bese Adgangen til at faa Fossen farbar til Laksen. Dette er et Sp ragsmaal som længe har været omtalt her og som formenes at have stor Interesse for Maalselven om det kunne gjennevf res da flere kyndige har udtalt den Mening at Maalselven derved kunne blive en betydelig Lakseelv.

Vinteren og Vaaren hidtil har været uheldige til at foretage nogen Besigtigelse af Fossen og uagtet vi nu er langt ude i Mai saa har vi endnu fuld Vinter og Folk ser nu med Engstelse de kommende Uger imøde. Her klages nu almindelig over H emangel og ikke saa faa siges at være fri for H e. -

De - efter Landboforeningens Foranstaltning - vanlige Befaringer for at efterse Kreaturenes Tilstand og H beholdningen ere i disse Dage udførte , men jeg har endnu ikke modtaget Underretning fra mere end etpar Kredse om Resultatet af Befaringerne - I en af disse hedder det at en Mand - Peder Tommassen Skjellet - der hvert Aar plejer at sulte sine Kreature i Aar har sultet dem i den Grad at der bør reises Tiltale mod ham for Dyrplageri. - Jeg fik Underretningen herom idag men den er ikke saa fuldstændig at jeg endnu t r gjøre nogen offentlig Anmeldelse derom. Ogsaa paa Storjorden skal det se slemt ud baade med Kreaturene og jeg troer ogsaa med Folket.

Med forige Dampskib tog herfra paa Udvandring til Amerika gamle Sivert Sivertsen Kirkesjord med Kone og Erik Sandeggens  ldste S n. - Flere vides ikke i Aar at rejse her fra Bygden men fra Bardo skal være rejst ca 20 Personer hvoriblandt gamle Tollef Bangen der for anden gang tager paa den Rejse. -

Her har været paa Tale om det ønskelige i at kunne faaet

sendt 1 eller 2 Piger sydover enten sydpaa Landet eller til Danmark for at lære Mælkens Behandling, Smörtilvirkning m. v. Vi önsker at höre Hr Fogdens Formening herom. - Jeg troer her vilde findes Piger som er villige til at foretage en saadan Rejse.-

Tore Hunds Afkom synes her at komme mere og mere i Anseelse dog er der ikke Mange som endnu har Köer deraf men disse er eller skal være Lovende.

Geden begynder ogsaa at komme mere i Pris da man troer at være kommen efter at det er et Dyr der lönner sig godt , hvilke Mening jeg ogsaa er kommen til at dele.

Hilsen fra Deres ærbödigst

F a g e r l i d den 10de Mai 1867

O K r o g s e n g

[Fogdens bemærkning i margen:] "Til Fiske-opsyn i M for Staten deene 15 Spd ikkex 20 Spd. Dr."

[Senja og Troms fogedarkiv.]

Til

Fogden i Senjen og Tromsø !

Vinteren vedbliver næsten uforandret. De 2 sidste Dage i forrige Uge og de 3 første af denne var Luften lidt mildere saa Sneen sank lidt , men ikke saa meget at Marken nogetsteds hvor Sneen har lagt stille blev bar , og her er endnu kuns yderst faa bare Flekker. Igaar og idag er Veiret atter saa koldt at ingen Sne smelter. Som Følge heraf er Tilstanden alt andet end ønskelig ; Bunöden har nu naaet en betydelig Höide og som Følge heraf er her vist mange som det ogsaa er smaat nok for med Mad , og naar hertil kommer at Handelsmændene ere yderst daarligt forsynede med Kornvarer , saa kan det nok skjönnes at det ikke er saa godt , og hvis vi nu ikke noget snart faar Omslag i Luften og derved opnaar Redning for Kreaturene , saa vil der sikkert blive Hunger for Mange , ikke at tale om hvad Kreaturene har lidt og lider. Det er en Selvfølge at Pengeforholdene ere under disse Omstendigheder urettslige , og hvordan det end arter sig herefter saa vil nok denne Vaar trykke Distriktet betydeligt.

Ikke saa faa Folk reiste til Finmarksfisket hvoraf nogle ere hjemkomne men med liden og ingen Fortjeneste - det meste jeg har hört har været 20 Spd.

Ifjor ved denne Tid var Mange færdige med sin Vaaraan; uagtet ogsaa da var en sen Vaar.

Som i min forrige Indberetning bemærkedes, er Tilstanden verst blandt Finnerne baade for Folk og Creature. Jeg kjender ikke tilfulde Grunden til at Höet gik op saa tidligt for Alle, men der paastaaes at Höet iaar var skjeldent udröit paa Grund af at det var saa tört indhöstet. Derhos har Vinteren været sjelden haard og kold, ligesom her ikke beholdtes nogen Hjelp fra Söen.

Maalselvns Lensmandsbestilling den 31^e Mai 1867

Ærbödigst O. Krogseng.

Hør Foged Drejer !

Tiderne her i Herrederne er nu ret trykkende. De fleste af Handelsmændene ere fri for Korn og Mel. Halvorsen paa Flatnæs har vel til denne Tid havt ubetydeligt, men jeg antager han nu ogsaa er fri, og næsten hver kontant Skilling er medgaaet for Mel, saa her næsten ikke findes Penge. Paa Gjæld - af hvad Slags - er her ikke at tænke at faa ind det ringeste, og at forsøge noget realiceret ved Auktion med rimelig Betalingsfrist er nu til ingen Nytte, da Bud næppe vil erholdes, og jeg ved ikke hvad Enden paa denne Stilling vil blive. -

Af Kornvarer er i disse Dage ventendes for 1000 Spdlr for Kommunens Regning og for cirka 500 Spdlr til en liden oprettet Forbrugsforening, men dette vil nok ikke forslaa langt, især det for Kommunen indkjøbte, da en overveiende Flerhed kommer med Paakrav om at erholde deraf, og hvor man skal erholde det nödvendige Mel fra naar denne Forsyning er gaaen op ved jeg ikke. -

Om Foddertilstanden er ikke saa godt at have nogen bestemt Mening endnu, dog höres der Tvivl om at adskillige vil komme i Foddermangel uagtet Sildefisket i Ursfjorden, og lidt nede ved Maalsnæs, vistnok har hjulpet adskilligt saavel for Folket som for Kreaturene. - Aarsagen til den befrygtede Bunöd opgives fornemmelig at være daarlig e Indhöstning, da meget Hö skal være mere bedærvet end paaregnet.

Flere end för gjorde i sidste Sommer Forsög med Surhönelægning, og alle jeg hidtil har talt med herom ere tilfredse med sine Forsög. Jeg har i flere Aar benyttet endel Surhö, og finder samme fortrinligt, saa jeg tror det Slags Hö under vore Forholde fortjener at blive mere almindelig bekjendt og benyttet.

Betræffende Tilstanden i de forskjellige Dele af Bygden, da er den bedre oppe i Bygden end længere nede, verst er den

nedenfor Kirken med Storfjord og Fagerfjældet. - I Bardo er nok Tilstanden saa omtrent som i ovenfor Fossen i Maalselven , dog tror jeg at have bemærket at Trykket der ogsaa føles mindst længst oppe i Bygden, formentlig blandt andet ogsaa af den Grund, at de Folk som mindst har bygget paa Udsæden har lidt mindst ved Uaaret. -

Af Aviserne sees at der er bragt paa Bane Veiforbindelse mellem Salten og Sverige. - Det vilde være ønskeligt om den fleregange paa Bane bragte Vei mellem Sverige (Jokasjerv eller Vitangi) og Maalselven eller Bardo atter blev omtalt for at i det mindste Liniene og de övrige Forholde kunne blive undersøgte og overveiede förend noget endeligt bliver besluttet. -

Maaske kunde det vise sig at den paatænkte nordlige Forbindelsesvei lige snart burde lægges hernord som til Salten.

Maalselvns Lensmandskontor 29de Februar 1868.

O K r o g s e n g

[Senja og Troms fogedarkiv - Brev .]

Til Fogden

Efter Fogdens Skrivelse af 30te August angaaende , hvad Skade Frosten har foraarsaget, skal man herved oplyse , at de for Maalselvns Vedkommende ialfald nede i Dalen og paa Lavlandet ikke har gjort saa stor Skade enda idet kun Bladene paa Potetgræsset har froset, ikke engang det heller allesteder. Grunden herfor er vistnok ikke den, at det ikke var saa koldt at det kunde fryse , men Taagen var saa tyk nede i Dalen, at man antager, det er den, som har beskyttet Agrene mod Frosten. Længere oppe i Dalen og paa høilandte Steder har den gjort stor Skade. Potetgræsset var her mangesteder froset lige ned til Jorden og æfter det dømmer Folket, at ogsaa Kornet har taget betydelig Skade. Folk forusaa dog, at Frost vilde være uundgaaelig , da Sneen læa langt ned i Liderne og Temperaturen var saa lav og derfor begyndte de i Almindelighed at skjære sin Ager saa betimelig, at de ialfald fik endel af sit Korn beskyttet. .

Jeg har desværre ikke været istand til at indhente Oplysninger fra alle Kanøer af Distriktet, saaledes fra Bardo, men efter Rygte skal nok ogsaa der være ligedan ; jo længere man kom op i Dalen jo mere var det froset. - Paa Storjorden er det rent affroset og antages det samme at være Tilfældet i Tagelvdalen , Fagerfjeld samt høiere oppe i Dalen saavel i Maalselven som Bardo og Salangen. Som anført er en god Del reddet for Frosten men ogsaa det ufrosne er grønt og umodent saa det desværre ikke ser videre godt ud for Maalselven iaar heller. -

Høet maa siges at være rigt, da der er Græs i sjelden Mængde overalt ; men Aanen blev begyndt noget sent og i de sidste 14 Dage har man intet Hør faaet i Hus, følgelig er en Mængde Hø endnu ude, del i Hesjer, dels i Saater og bred paa Marken, men Alt tager nu ^{skade} saa heller ikke al Velsignelse af det Slags kommer Folk tilgode.

Natten mellem 30te og 31te August var den koldeste.

(Kopibok for lensmannen i Målselv 1869 4/9 - 1889 9/7.)

Fogden (omtrent likelydende til Amtmanden)

I Anledning Høstens Udfald i Maalselven skal jeg tillade mig at meddele følgende

I n d b e r e t n i n g :

Vaaren kom saavidt tidlig at Vaaraannen kunde udføres i almindelig Tid, nemlig den sidste Halvdel af Mai. Men uagtet Vejret udover Sommeren vedblev at være raadt og kjøligt, saa det i Førstningen gik sent med Væksten, kom dog paa Grund af den tilstrækkelige Regnmængde, baade Ager og Eng sig frodigt, saa der især hvad Græsset angaar kan siges, at der blev rigeligt paa alle Steder.

Slaataannen begyndte omkring 20de Juli & men Vejret vedblev at være mindre gunstigt for Indhøstningen med Undtagelse af en Uge i Midten af August; og som Følge deraf er en stor Del daarligt Hø kommen i Hus, og en Del i den sidste Tid aldeles bedærvet. Og paa Grund af den daarlige Indhøstning, tvivler jeg om, at Høavlingen ikke kan sættes stor højere end et Middelsaar.

Ageren vokste frodigt og lovende, men det gik sent med Modningen, især efter Udsæd af Korn, som var avlet ifjor, og som var af Sæden, der var hentet fra det Thronhjemske. I den Tid i August Maaned, som Vejret var godt blev Ageren lovende, saa den var Haabomeen god Aarvej; men allerede den 26de August begyndte det atter at regne og den følgende Nat kastedes Sne i Fjeldene, hvilket vedblev uafbrudt til Natten mellem den 30 og 31 August, da klærnede det op og blev koldt saa adskilligt Korn frøs bort. Imidlertid var en stor Del af Ageren de foregaaende Dage afskaaret, men den var grøn og umoden, saader vil blive en daarlig Føde deraf.

Saa truende som det saa ud blev dog Noget frelst, fordi Skodden (Taagen) lagde sig meget tyk i Dalbunden og desuden var det ikke aldeles klart. Næsten alle lavere liggende Gaarde, der ellers pleje at være mest udsat for Frost, gik aldeles fri, hvorimod der paa flere af de mindre frostlændte Gaarde saadom paa Bjørnstad, Sollid og Kjeldmoen m. fl. Steder frøs aldeles bort. Ligeledes paa Storjorden, Tagelvdalen og Kirkesdalen (sidstnævnte forsaavidt

Fogden (overret) til Kjøbenhavn

den ikke var opskaaet) frøs aldeles. I Fagerfjeldet rammede Kulden ikke; ligesom den i Bardo gik taalig. Men foruden den

Skade Frosten gjorde, er Aaret et fuldstændigt Grønaar.

Poteterne er endnu ikke optagne, men det antages, at de giver middels Fold.

(Kopibok for lensmannen i Målselv 4/9. 1869 - - 1889. 9/7.)

J. Vindelay venne nær rum i 1867 ofte hær pæl
"Bunde reis bij" o. 299.

ge Regnsmåte, havde Ager og Eng sig frodigt, saa der især hvad
Græset næsten kan sies, at der blev rigeligt paa de Steder.
et vedblev at
Midten af August; og som følge deraf er en stor Del dækket af
kommen i Hæd, og en Del i den sidste Tid aldeles bedervet. Og paa
Grund af den dærlige Indtægtning, tvivler jeg om, at Hævlingen
ikke kan sættes stor Hæjere end et Midelsaar.
Ageren vokste frodigt og lovende, men det gik sent med Nødnin-
gen, især efter Udsæd af Korn, som var slet tilfjor, og som var af
Sæden, der var hentet fra det Thordshjemme. I den Tid i August
Mænd, som Vejret var godt blev Ageren lovende, saa der var Hæd
om den Rod Aarve; men allerede den 26de August begyndte det atter
at regne og den følgende Nat kastedes Sne i Tjeldene, hvilket ved-
blev attrudt til Natten mellem den 30 og 31 August, da Klængede
det op og blev købt saa adskilligt Korn frøs bort. Imidlertid
var en stor Del af Ageren de foregående Dage afskaaret, men den
var grøn og moden, saa der vil blive en dærlig Hæd deraf.
Saa fruede som det saa ud blev dog noget frelat, fordi Skodden
(Tægen) lagde sig meget tyk i Dalbunden og desuden var det ikke
aldeles klart. Næsten alle isvære ligende Gaarde, der allerede
blev at være medtæt for Frost, gik aldeles fra, hvorimod der
paa flere af de mindre frøstlængte Gaarde saadan paa Bjærstad,
Sollid og Kjølvmoen m. fl. Steder frøs aldeles bort. Tilfølgendes
paa Storjorden, Tjeldvålen og Kirkesdalen (sidstnævnte forsaavidt

1870

24de September 1870.

Fogden.

Indberetning om Høstens Udfald i Distriktet.

Indhøstningen i Maalxvelven og Bardo er nu for de Flestes Vedkommende forbi, og al Avling er godt og velbjerget kommet i Hus. Aaret stillede sig i disse Herreder saaledes :

Vaaren kom tidlig, saa Enkelte begyndte at saa allerede de første Dage af Mai, hvilket her ikke er almindeligt, dog blev det Meste saaet i Midten og sidste Halvdel af Msi; men under og straks efter Saaningen indtraf koldt Veir med nordlig og vestlig Vind, der bevirkede, at Ageren standsedes i Væksten og blev fuld af Ugræs, saa det imod Slutningen af Mai og ud i Juni saa misligt ud, men det da allerede indtraadte udmærkede gunstige Veir rettede meget paa Ager og Eng, og det tilbagevendte gode Veir vedblev og har næsten uafbrudt vedvaret til denne Tid. Som Følge heraf udvikledes Alt til tidlig Modenhed.

I sidste Halvdel af August - mellem 22de og 23de samt 27 og 28 - var her dog koldt saa Potetesgræsset paa flere Steder tog lidt Skade, og det er muligt, at Kornet paa enkelte af de mest frostlændte Gaarde ikke blev ganske ubeskadiget, dog var nok næsten Alt opskaaret inden de sidste Frostnætter kom.

Som Følge af det kolde Veir i Mai blev Folden af Korn mange Steder mindre end ~~isærværlige~~ gode Aar; og dette gjælder især de mere tunglændte Jorder; de sand- og tørlændte Gaarde stod sig bedre. Poteterne kom sig overalt udmærket godt, skjønt Mængden paa endel Hjemjorder blev mindre end ifjor, og da Høaannen begunstiges af saa godt Veir som man kunde ønske sig, saa maa det antages, at disse Distrikter ere saavelvelforsynede med Høe, at vi til Vaaren ikke har at befrygte den bekjendte "Bunød", hvis ikke Folk vil være meget uforsigtige med Indsætning af Kreature til Vinteren. I det hele tror jeg, at dette Aar for disse Herreder, maa regnes til et Kronaar.

Her antages saaledes , at disse Distrikter ikke vil trænge at
gjøre store Indkjøb af Korn og andre Madvarer i kommende Vinter ;
og hvis Folk derhos vil indskrænke sine øvrige Fornødenheder f.
Eks. Kæffebrugen , saa maa man Haabe , at en god Del gamle For-
pligtelser i Aarets Løb vil kunne afvikles , især hvis vi bliver
velsignede med Hjælp fra Fiskeriernes f. Eks. Sildefiske i nær-
meste tilstødende Fjorde , hvortil der allerede skal være Tegn ,
idet der af og til er fisket lidt paa Garn ude i Mallangen , og
idag fortælles det , at der i Sallangen i denne Uge skal være
stænkt nogle Hundrede Tønder fed Sild.

Som Følge af den tidlig tilendebragte Aan fik Folk tidlig tage
fat paa sit Høstarbeide (Høstpløining) og andet nødvendigt Jord-
arbeide) hvilket for Jordbrugeren under vore Forholde ikke er af
saa liden Vigtighed.

(Kopibok for lensmannen i Målselven 4/9 1869 - 9/7 1889.)

1871

O m

Höstens Udfald i Maalselvns Thinglag .

Vaaren var her som andre Steder her Nord *süz* sen og kold saa Vaaraannen först blev udfört de sidste Dage af Mai og tildels i Juni og Nord og Nordvestlig Vind vedvarede til omkring 27de Juni , da der indtraadte Varme, der vedvarede til omkring 6te August, da Vinden atter gik om til Vest med Regn ; og den 7de August viste der sig allerede Sne i enkelte Fjeldtoppe.

Fra den Tid vedblev det godtsom uafbrudt med Regn Sne og Nordvestlig vind hele August og September. Den 14de September lagdes Sneen over ogsaa nede i Dalene.

Natten mellem 18de og 19de August var her koldt saa Pottesgræsset og tildels Kornet paa enkelte Steder tog Skade , dog ikke betydeligt. I Midten af September var her atter Frost saa den Del af Sæden, der endnu var uskaaren flere Steder tog Skade.

Den 1^e Oktober lagdes Elven (Maalselven og Bardoelven) til med Is, hvilket i de sidste 30 Aar, eller maaske længere ikke skal være indtruffen ; og Frostens vedblev saa stræng , at Isen allerede den 3de passeredes gaende og nogle Steder kjörende, og Kulden gik den 2 og 3^d enkelte Steder ned til 15 gr. R.

Den 4^e Oktober slog Kulden sig noget saa Isfærdselen for det Förste maatte indskrænkes og om nogle Dage rent indstilles ; og den 15^e Oktober gik Vinden om til Syd med Regn saa Isen gik af Elven ; og den tilfrosne Jordskorpe atter optindes. -

Nu har vi i flere Dage haft og har meget Regn med udmærket mild Luft og det Höstarbeide, der paa Grund af Vinterens komme i September maatte indstilles, er nu atter i fuld Gang. Ligesom Kreaturene, der blev indsatte tidlig i September nu atter ere sluppen paa Marken for selv at tage sin Föde.

Paa Grund af disse Veirforholde er det en Selvfölge, at vi har faaet et mindre godt Aar. Törken og Kulden paa Forsommeren bevirkede, at hverken Ager eller Eng gjorde videre Fremskridt med Vækst og Græsroden blev tynd ligesom de flade Jorder blev betydelig ödelagde ved Isbrand. Bakkerne og især de mere tunglændte stod sig bedre.

Det gode Veir i Juli rettede dog paa meget saa der kan siges, at baade Græsset, især i Skovslaatterne, og Sæden kom sig bedre end man kunne have ventet.

Slaataannen begyndte ikke förend i de sidste Dage af Juli, og da for det Meste i Skoven men allerede 7de August indtraadte Regnveiret, der vanskeliggjorde Höibjergingen i en ualmindelig höi Grad, især for de Folk, som var mindre forsynet med Hesjeved.

Korn- og Pottetesavlingen gjorde god Fremgang i den Tid Varmen vedvarede men standsede selvfölgelig, da den ophörte; og derfor blev Kornet grönt paa mange - jeg tror paa de fleste - Steder.

Potteserne blev mange Steder brav store gav ogsaa tildels noksaa god Fold (8 Fold) medens de andre Steder gav liden 1 a 2 Fold; men de ere overalt vandholdige og mindre gode.

Jeg tror saaledes, at Aaret maa ansees for at være under et Middelsaar baade hvad Höi, Korn og Potteter angaar. Her-til kan föies, at Kreaturene i Sommer har givet mindre Af-

dræt end almindelig, hvilket for vort Distrikt ikke er af saa liden Betydning. -

Hvorvit vi til kommende Vinter og Vaar kan hytte os for Besøg af vores gamle Fortrolige : Bunöden , som vi - följende Tidens Mode - i den senere Tid ere blevne for gode til længere at ville kjendes ved , er tvivlsomt. Folk har nok gjort Skridt til at holde den ude ved en større Nedslagtning end almindelig , men om dette for Manges Vedkommende er tilstrækkeligt, er tvivlsomt. Hvis vor kjære Gjest Sil- den vilde indfinde sig i saadan Mængde, at deraf kan erhol- des endel til Kreaturene, vil det hjælpe betydeligt , især for den Del af Distriktet, som har lettere Adgang til samme. -

Maalselvns Lensmandsbest: 22de Oktober 1871.

O. K r o g s e n g .

[Tromsö amtsarkiv - J.nr. 2208/71.]

Madalén (4 Maits (Korresp)

Vi har lidet sne, men har sagt adskilt Frost
og en fald, deraf er uligt Vædningel

Indslam ^{5^{te}} på Månedes ^{drubnet} Duet

6 ai gl. ist vand ^{og} fald

Her er i Jule en Mand Papper, end

Fugle!

(In. Skifte nr. 24/23 maa 1878)

25de Juli 73.

Tromsø Amt.

Indberetning om Udsigterne til Høstens Udfald.

Der faldt i Vinterens Løb meget lidet Sne, saamane antog, at der vilde blive en tidlig Vaar, især deleshed da der fra Midten af Marts til omkring Midten af April næsten udelukkende var Regn og Tøveir. Siden indtraadte Nord og Nordvest=Veir med Kulde og Snefog, der vedvarede hele sidste Del af April ligesom man gennem hele Mai var hjemsogt af Nordenvind og koldt Veir. Vaaren kom selvfølgelig sent. Vaaraannen kunde dog begyndes paa enkelte Steder sidst i Maj. I Begyndelsen af Juni fik man noget Regn, men Luften fremdeles kold, saaat der mellem 5te og 6te Juni faldt Sne i Fjeldene. Fra Midten af Juni indtraadte gunstigt Veir. Ovenpaa en velgjørende Regn fulgte en ligesaa velgjørende stærk Varme, der endog steg til 20° R. i Skyggen. - Siden har Veiret afvekslet med Regn og Solskin, saa det har rigtig været, hvad Folk kalder "Grorveir". -

Ager og Eng staar nu rigtig vakre. I Marken har Græsset staaet adskillig tilbage, men under dette heldige Veir vil det vist ogsaa der komme sig. -

Hvis dette Veir vedbliver, er der ikke Tvivl om, at Folk vil faa en betydelig Velsignelse i sine Huse baaede af Hø, Korn og Poteter.

Hvad Udsæden angaar, var den iaar vistnok ikke saa ubetydelig større end ifjor, især deles af Poteter, da Folk i Regelen havde god Forsyning af Udsæd.

(Kopibok for lensmannen i Målselven 4/9 1869 - 9/7 1889.)

Koniar & Frødelig - se «Bonde vis dig» s. 304.

$$20^{\circ} \text{ Réaumur} = 20 \times \frac{5}{4} = \underline{\underline{25^{\circ} \text{ Celsius}}}$$

Til

Amtmanden i Tromsø Amt.

Angaaende Udbyttet af indeværende Aars Höst tillader jeg mig
ærbødigst for dette Distrikts Vedkommende at indberette fölgende :

1. Med Hensyn til Kornhösten.

Den hele afvigte Sommer kan siges at have været meget ugunstig, den förste Halvdel med formegen Törke og kold Vind og den Sidste med vel megen Fugtighed , saa man allere[de] tidlig opgav Haab om noget rigt Kornaar. Som Fölge af den i Begyndelsen af Sommeren herskende kolde Vind, havde Kornet ondt for at spire og hvorved en stor Del af Sæden ikke kom op förend langt hen i Juli Maaned , medens det som spirede frem af Jorden tidligere forendels var forkult. Fra mitten af Juli var Regnmængden overflödig , og dette bevirkede at Gröden paa de fleste Steder blev saa altfor tyk, at den havde ondt for at komme til fuld Modenhed.

I Forbindelse med Regnen faldt der ogsaa ualmindelig tidlig Sne i Fjeldene , og da denne i Almindelighed pleier at være Forbud for Kornets værste Fiende, Nattefrosten , var det sansynligt, at den ikke var langt borte. Natten til den 1 September indfandt den sig og gjorde stor Skade, saavel paa Kornet som paa Potateskaalen, og senere, nemlig Natten mellem den 9de og 10de September indfandt den sig atter og gjorde total Skade paa vedt, som endnu stod sig fra Natten til den 1 September. Hvad Kornet altsaa angaar, blev her et fuldkomment Uaar i Maalselven.

2. Poteterne gar iaar, som Fölge af sen Vaar og tidlig Nattefrost et meget ringe Udbytte, idet enkelte netop fik Udsæd tilbage medens andre kunde faa op til 3 $\frac{1}{2}$ Fold. Den er tillige daarlig, blöd, smaa og næsten uspiselig. -

3. Höhösten blev ogsaa i Almindelighed mindre god. De under N° 1 omtalte uheldige Veirforholde bevirkede, at Græsset först sent

kunde spire frem, ligesom der under Slaataannen og Höindbjerg-
ningen uafladelig regnede. Mængden kan siges at være nogenkun-
de lige med et middelst Aar , hvorimod Kvaliteten paa de fleste
Steder maa ansees for meget slet. Noget vil böde herpaa, ved
det rige Udbytte af Halm som for det meste er bedre end det daar-
ligt indhøstede Skovhö.

Menneskeföde antages der, i Betragtning af de i de senere Aar
og især i det sidste Aar indtrufne heldige Sildefiske, der, som
bekjendt, över en ikke ringe Indflydelse paa dette Distrikts Vok-
sen - de foregaaende gode Aaringer - ikke at blive Mangel paa,
men derimod er det at befrygte, at det for Kreaturene ogsaa i
Vinter vil blive knapt paa Levnetsmidler , uagtet der fra Hösten
af var megen Tale om Nedslagtning og Indskrænkning i Kreaturhol-
det.

Maalselvns Lensmandsbestilling , den 28 Oktober [1874].

Erbödigst

O. Krogseng

[Tromsö amts arkiv - J.nr. 2614/1874.]

[også trykt i Tromsö Skiftsbiduar nr - 96/1874.]

7 August (1875.)

Til Amtmanden i
Tromsø Amt.

Om Udsigterne for Aarveien i Maalselvens Thinglag tillader jeg mig ærbødigst at indberette Følgende :

Paa Grund af den nogenlunde tidlige Vaar og jevnligt Regn udover Forsommeren staar Græsset i det Hele udmærket godt saa her utvivlsomt bliver et godt Høaar , hvis Indhøstningen bliver nogenlunde god. Slaataanen begyndte enkeltvis omkring Midten af Juli, men hidtil er lidet Hø kommen i Hus paa Grund af vedvarende Regn, men hvis der nu eller snart kommer Omslag i Veiret vil ingen Skade være at befrygte.

Korn og Pottetessæden staar overalt færdig og vakker , men er mindre fremskreden end Græsmarken.

Veiret i August vil dog gjøre Udslaget for den hele Aars Avling her. Bliver August god er alle Udsigter for et Kronaar , i modsat Tilfælde maa disse Udsigter meget nedstemmes.

Maalselvns Lensmandsbestilling , 1 Aug. 1875.

October.

Om Udfaldet af Aarveien i Maalselven og Bardo for indeværende Aar tillader jeg mig ærbødigst at indberette Følgende :

Som anført i min Indberetning af 7de Augsut d. A. tegnede Aarveien til den Tid fordelagtig baade for Hø , Korn og Potetesavlingen , og uagtet Regnveiret vedblev udover Slaataannen, var der dog en og anden Tørveirsdag, hvorved man fik det meste af Høet i Hus uden at være vidt beskadiget. Høaaret antages at være over et Middelsaar baade i Mængde og Godhed. Slaataanen paabegyndtes i Mitten af Juli Maaned og varede til omkring Slutningen af August.

Som Følge af det vedvarende kjølige og regnfulde Veir vi havde i Juli og August , gik det sent med Modningen af Kornet. I August

lagdes her Sne flere Gange ned i Fjeldene og tildels ned i Lierne, dog blev vi sparet for Nattefrosten indtil Natten mellem den 1ste og 2^{den} September. Det meste af Kornet var da opskaaret, skjønt grønt, umodent og daarligt. Det Korn som endnu ikke var opskaaret til anførte Nat samt Pottesgræsset frøs aldeles bort.

Poteterne blev paa de fleste Steder gode, men gav i Almindelighed faa Fold.

Den 20de September lagdes her Sne over hele Dalen, men gik i Begyndelsen af October bort igjen, saa vi hele October har havt bar Mark med Tørveir og noget Frost.

I August begyndte her at vise sig en Mængde Lemænd Vaan og Skovmus. Disse Dyr er vedblevet at holde sig her og har udrettet stor Skade i Husene og paa Marken. Vaanen kastede sig især over Potetesen allerede før man fik den op, nu klages her ogsaa over, at den anrettet stor Skade i Poteteskjælderne.

Af Rovdyr har her været en hel Del, Ulve fornemmelig, der har været fremme paa Gaardene og gjort ikke saa ubetydelig Skade paa Smaakreatur. 1 Ulv og 1 Bjørnunge har i Høst været fældet i Maalselven.

(Kopibok for lensmannen i Målselven 4/9 1869 - 9/7 1889.)

24 Juli 1877.

Fogden i Senjen og Tromsø.

Angaaende Udsigterne for indeværende Aars Høst her i Distriktet tillader jeg mig herved ærbødigst at indberette :

Uagtet Sneen paa Hjemmarkerne iaar laa temmelig længe og Veir-
liget var koldt og fugtigt i hele Mai Maaned foregik dog Vaaraan-
arbeidet hovedsagelig i den sidste Halvdel af denne Maaned og kan
siges fuldstændig at være tilendebragt i de første Dage af Juni.
Det kolde og fugtige Veir med tildels Snebyger varede imidlertid
ogsaa udover hele Juni Maaned - naar undtages en og anden God-
veirsdag, der af og til kunne indtræffe - og kunne derfor den i
Jorden nedlagte Sæd kun langsomt fremspire. Bygagrene saavel som
Potetesagrene blev som Følge heraf sat adskilligt tilbage og saa
det ud til at Avlingen ville blive mislig. Herpaa har dog det
med indeværende Maaned indtrufne og fremdeles vedværende varme Veir
i stor Mon rettet paa Udsigterne nu i Heletaget maa ansees for at
være nogenlunde gode.

Engmarkerne - i hvorvel som Følge af det kolde Veir adskilligt
sat tilbage fra Vaaren af - er i den sidste Tid kommen sig i be-
tydelig Grad, og ere Udsigterne for Hø høsten paa de fleste Steder
lovene.

=====

10de October 1877

Fogden i Senjen !

Om Udfaldet af indeværende Aars Høst Korn- og Poteteshøst i mit
Distrikt tillader jeg mig herved at indberette :

Som i min Indberetning af 24de Juli sidstleden anført vare Ud-
sigterne for Hø høsten dengang overalt i Distriktet lovene og har
ogsaa senere de i saa Henseende gjorte gode Forhaabninger stadfæs-
tet sig ; thi Hø høsten er ikke alene rig, men ogsaa Høet af god

Kvalitet paa Grund af de under Indbjergningen hyppigt indtrufne Godveirsdage. Slaataannen tog sin Begyndelse de sidste Dage af Juli og varede ud over de første Dage af Septbr.

Korn- og Poteteshøsten er derimod meget mislig. Foruden at Veirliget - bortsett fra en og anden Hoveirsdag - Børblev koldt og fugtigt udover hele Eftersommeren, indtraf ogsaa en temmelig stræng Frostnat mellem den 18de og 19de August, der afløstes af flere lignende, som fuldstændig ødelagde saavel Kornagrene som Potetesgræsset. Samtidig lagdes ogsaa Sne i Fjeldene og tildels nedover Lierne, der dog igjen borttoges af Regnen. Kornagrene er overalt nedslaaet som Kreaturfoder og Potetesen, hvis Væxt saagodtsom ophørte efter Frostnætterne, blev ialmindelig med yderst smaa og har givet kun undtagelsesvis over 2 Fold og tildels - for ikke at sige hyppigst ned til 1 Fold. Hertil kommer at endel Poteter er tilbagestaaende i Jorden som Følge af det omkring 24 Septbr og senere indtrufne Snefald.

At Distriktet af dets egen Potetesbeholdning ikke kan forskaffe Sæd for kommende Aar er en Selvfølge. Medens derfor Aarvejen for Korn og Potetes maa kaldes yderst mislig, er den for Høets Vedkommende at sætte i Klasse med et meget godt Aar.

Af Rovdyr har kun Bjørnen været mærket i Districtet, idet den saavel i Bardo som op i Maalselvdalen har dræbt endel Smaakreaturer samt en Ko. I Districtet er saavidt bekjendt kun fældet 3 Bjørne i Høst, hvoraf den ene - fældet af Christen Jensen Brandmo er anbragt i Tromsø Musæum.

(Kopibok for Lensmannen i Målselv 1869 - 1891.)

St. J. Nr. 1302
1877

Stad
Lundmanen i Maabellven, dat 10 de.

Om Udfaldet af indvirkende Aars Ve-
drom og Vædestand i mit Distrikt, tillader
jeg mig herved at indberette.

Om i min Indberetning af 24de Juli sidste
leden anførte vare Udfaldene for Høstet
dengang - overalt i Distriktets Lovende og har
ogsaa senere de i saa Henseende gjorte
gode Forhaabninger staaffet sig; thi
Høstet er ikke alene rig, men ogsaa
Høet af god Kvalitet paa Grund af de
under Indtjeringerne kjæppigt indtræfne
Godveirdage. Staataansen dog sin
Regyndelse de sidste Dage af Juli
og varede indover de første Dage af
Septembris.

Korn- og Potetøstet er derimod ue-
ges mislig. Foruden at Vestegod- korn-
sees fra en og anden "Kørsedag" - Fødder
Koldt og fagligt indover hele Efterom-
meren, indtraf ogsaa en heemmelig
stændig Frost af mellem den 18de og 19^{de}
August, der aflæstes af flere Regn-
form fuldkomment iblandet faavel Korn
ogrene som Potetøstet. Samtidig

M. J. N.
2499/77

lagdes ogsaa Lene i Fjeldene og tildeels
nedover Lærene, der dog igjen borttoges
af Regnen. - Kornagrene er overalt
udflaede som Kreaturfoder og Poteterne
hvis Vægt saagodt som opførte efter Frost-
nedtætte, blev ialmindelighed yderst
smaa og har givet Kun indtagelse
vi over 2 Fod og tildeels - for ikke
at sige Høffiged - ned til 1 Fod.
Bestil kommer at endel Poteter ere tilba-
gestaaende i Jorden som Følge af det
omkring 24de Septbr og senere indtrifne
Smefald. -

At Districtet af dets egen Potet-
beholdning ikke kan forskaffe Læd
for Kommende Aar er en Selvfølge.

Medens derfor Aarsagen for Korn og Poteter
maa kaldes yderst uenselig er den for
Høets Vækkommende at sætte i Klasse
med et meget godt Aar.

af Hovdyr har Kun Hjörnen været
formærket i Districtet, idet den saavidt
i Nærbo form op i Haalsvolden
har droet endel Smaakreaturer samt
en Ko. I Districtet er saavidt be-
kjendt Kun Fjeldet 3 Hjörne i Høst,
hvoraf den ene - Fjeldet af Kristian
Jensen Brandens - er anbragt i Tromsø

Museum
Maatschappij Submaandbestelling, 10de Octbr. 1877
Stokholm

Konings

Prof. J. P. M. van der ...
Leyden & Tromsø Geop. Inst., 22 October 1877.
H. J. W. M.

Mr. Poyden & Co. Leyden & Tromsø!

1878

Hr. Stiftamtmanden i Tromsø !

Om Udfaldet af indeværende Aars Høst for Districtet tillader jeg mig herved ærvødigst at indberette :

Slaataannen foregik iaar som sædvanligt i Tiden fra Slutningen af Juli Maaned til omkring medio September og blev Udbyttet adskilligt mindre end forrige Aar , hvilket maa have sin Grund i den indtrufne kolde og tørre Forsommer , der - navnlig paa tørlændt Jordbund - satte Græsvæksten adskilligt tilbage. Hertil kommer, at flere Gaarde allerede i Midten af August hjemsøgte af Nattefrost, som for endel ødelagde Skogslatterne. Hvad Kvantiteten angaar maa derfor Høavlingen iaar ansættes til noget under et Middelsaar , hvorimod Høet er af udmærket Kvalitet , idet det er kommen særdeles godt og velbjerget i Hus , noget der ikke i liden Grad bidrager til at erstatte, hvad man iaar har faaet mindre end forrige Aar. -

Med Hensyn til Korn- og Poteteshøsten da maa denne for Districtet gennemsnitsvis kaldes mislig. Paa enkelte Strøg saasom Fagerfjeldet og Renfjeldet samt enkelte andre Gaarde er rigtignok avlet ikke ubetydeligt, nogenlunde velmodent Bygkorn, ligesom ogsaa Poteterne paa nævnte Trakter har givet fra 6 - 8 Fold , enkeltvis mere ; men paa de fleste Gaarde er derimod Avlingen mislig , hvortil Aarsagen maa søges i det kolde og tørre Veir fra Forsommeren af, samt det saa tidlig indtrufne Nattefrost. Poteterne kan dog for Districtet antagelig siges at have givet gennemsnitlig 2 a 3 Fold , hvorimod det for Kornets Vedkommende i saa Henseende staar langt tilbage. Navnlig er

Kornet som Følge af det regnfulde Veir under Indhøstningen kommen daarligt i Hus, ligesom ogsaa endel endnu staar ude. Det er dog at antage at Districtet af egen Avling kan skaffe Sæd for kommende Aar. -

At Fodermangel paa enkelte Steder vil indtraffe ansees ikke usandsynligt naar Hensyn tages til, at de herskende knappe Pengetider har vanskeliggjort Kreaturafsætningen -, men beror dog dette hovedsagelig paa Vaarens Beskaaffenhed, samt paa hvorlængde Kraturene fra Høsten af kan ernære sig ude.

Ogsaa iaar har af Rovdyr kuns Bjørnen været formærket i Districtet. Nogen Skade af Betydenhed har den saavidt vides ikke foraarsaget. -

I Districtet er iaar - saavidt mig bekjendt - kun fældet 3 Bjørne. -

Maalselvens Lensmandsbestilling , 4de October 1878

O. K r o g s e n g

[Tromsø amts arkiv - T.A. Jnr. 2235/78]

Maalsiden

Til

Amtmanden i Trusbo Amt!

Angaaende Nødsigterne til indværsent
Aars høst skal jeg tillade mig at bedigst
at indberette: -

Paa Grund af den sene Vaar foregik
Værsaenen først anstændig Nødsig og ridd
Halvdelen af Juni Maaend. - Veiret var
i Juli Juni Maaend meget køligt med
vellyk Vind og ^{Regn} mildt Vind. - Først i
Begyndelsen af denne Maaend blev Veiret
mildere med Varme og først da sættes isaa
med Agrene sene Engmarken i Væst. -

Efter Nærheden skal Agrene paa de fleste
Steder adskillig blæse, hvormed Engmarken
i det hele taget er mere fremstredet. -

Udbyttet for Høsten Nødsig og ridd
ganske godt, hvormed for Korn og Pakelike
stent daarlige - dog blev Udbyttet paa
fremtidigt gængseligt Veir. -

Maalsiden's Læsemandsbrevstilling

den 22de Juli 1881. -

dat. d. d. d.

Krogem

22/7 1881.

Til

Amtmanden i Tromsø Amt !

Angaaende Udsigterne til indeværende Aars Høst skal jeg tillade mig ærbødigst at indberette .

Paa Grund af den sene Vaar foregik Vaaranen først omkring Mitten og sidste Halvdel af Juni Maaned. Veiret var i hele Juni Maaned meget koldt med vestlig Vind, Regn og tildels Slud. Først i Begyndelsen af denne Maaned blev Veiret mildere med Varme og først da sattes saavel Agrene som Engmarken i Vext. Efter Aarstiden staar Agrene paa de fleste Steder adskjellig tilbage, hvorimod Engmarken idetheletaget er mer fremskreden.

Udbyttet for Høets Vedkommende er fortiden ganske gode, hvorimod for Korn og Poteteshøstens daarligere - dog beror Udbyttet paa fremtidigt gunstigt Veir. Maalselvns Lensmandsbestilling den 22de Juli 1881.

=====

13/11 1881. 2

Amtmanden i Tromsø Amt

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars Høst skal jeg herved tillade mig ærbødigst at indberette :

Vaaronen foregik i Aar i 1ste Halvdel af og udover Mitten af Mai Maaned. - Da der udover Vaaren hærskede meget gunstigt Veir spirede Sæden snart op og Alt saa meget lovende ud. I de sidste Dage af Juni og 1ste Halvdel af Juli indtraadte Tørke der hemmede Væksten meget især paa tørlændte Steder, indtil over Mitten af Juli, da der igjen indtraadte Regn og Væksten gjorde da forbausende Fremskridt. - Da der senere udover Sommeren og Høsten hærskede et for Agrene meget gunstigt Veir blev Høsten hvad Korn angaar langt over et middels Aar, ja jeg kan gjerne sige Kronaar. - Udbyttet af Poteter blev dog betydelig mindre og antager jeg 4 a 5 Fold gjenemsnit, dog paa enkelte Steder betydelig mere. -

Hønnen paabegyndtes i Aar som sædvanlig omkring Slutningen af Juli og omend endel Regn indtraf i Indhøstningstiden saa endel Hø tog nogen Skade, kom dog Størstedelen af Avlingen velbjerget i Hus og blev Udbyttet adskillig over et middels Aar. -

Budrotten blev ogsaa i Aar særdeles tilfredsstillende. - Der til bidrog væsentligt at man i Vaar, naar undtages nogle faa Steder aldeles undgik Fodermangel saa Creaturene vare ved god Huld da de bleve slupne ud. - Paa Grund af det gunstige Veir udover Forsommeren vare Græsgangene baade i Hjemmarken og i Sæterhavnene meget gode og sætter jeg dette Aars Budrot til et meget godt middels Aar.

(Kopibok for Lensmannen i Målselv 1869-1891.)

Hr. Amtmanden i Tromsö Amt !

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars Hö~~st~~ tillader jeg mig herved ærbødigst at indberette :

Vaaraanen foregik i Aar i 1ste Halvdel og udover Mitten af Mai Maaned. - Da der udover Vaaren herskede meget gunstigt Veir spirede Sædem snart og Alt saa meget lovende ud. I de sidste Dage af Juni og 1ste Halvdel af Juli indtraadte Törke, der hemmede Vækten meget, især paa törländte steder, indtil over Mitten af Juli, da der igjen indtraadte Regn og Vækten gjorde da forbausende Fremskridt. - Da der senere udover Sommeren og Hösten herskede et for Ageren meget gunstigt Veir, blev Hösten hvad Korn angaar langt over et middels Aar, jeg kan gjerne sige Kronaar.

Udbyttet af Poteter blev dog betydelig mindre og antager jeg 4 a 5 Fold i gennemsnit, dog paa enkelte Steder betydelig mere. -

Hösaanen paabegyndtes i Aar som sædvanlig omkring Slutningen af Juli, og omend endel Regn indtraf i Indhöstningstiden saa endel Hö togingen Skade, kom dog Störstedelen af Avlingen velbjerget i Hus og blev Udbyttet adskillig over et middels Aar.

Budrotten blev ogsaa i Aar særdeles tilfredsstillende. - Dertil bidrog væsentlig at man i Vaar, naar untages nogle faa Steder, aldeles undgik Fodermangel, saa Creaturene vare ved god Huld da de bleve udslupne. - Paa Grund af det gunstige Veir udover Forsommeren vare Græsgangene baade i Hjemmarkerne og i Sæterhavnene meget gode og sætter jeg dette Aars Budrot til et meget godt middels Aar. -

Maalselvns Lensmandsbestilling , 13de November 1882.

O. K r o g s e n g

[Tromsö amtsarkiv - T.A. Jnr. 3316/82.]

9/8 1883.

Amtmanden !

Angaaende Udsigtene til indeværende Aars Høst her i Distriktet, tillader jeg mig herved ærb. at indberette. -

Paa Grund af det i Vaar usædvanlig tidlig indtraadte milde Veir tøde Sneen snart bort, saa Vaaronnen foregik i Almindelighed i første Halvdel af Juli Maaned. - Som Følge af vedværende gunstigt Veir spirede den i Jorden nedlagte Sæd snart op og Alt saa meget lovende ud. - Den med Juli Maaned indtraadte usædvanlige Varme tørrede Jorden snart og Vextene led betydelig af Mangel paa Regn. - Fra Begyndelsen af Juli Maaned og lige til nu, har det ikke faldt Regn af nogen Betydenhed naar undtages en enkelt Tordenbyge. - Den langvarige Tørke foraarsagede adskillig Skade især paa Potetesagrene, idet Potetesgræsset paa flere Steder er ganske afbrent. -

Slaataanen paabegyndtes for de Flestes Vedkommende i de første Dage af Juli Maaned og er nu paa enkelte Steder tilendebragt med et tilfredsstillende Udbytte. For esten er Udsigter til en rig Høst overalt.

Udsigten hvad Kornhøsten angaar er ogsaa lovende. - For Potetes- høstens vedkommende derimod ere Udsigtene - paa Grund af den usædvanlige Tørke - mindre lovende.

14/11 1883.

Til Amtmanden.

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars Høst for Distriktet, tillader jeg mig herved ærbødigt at indberette. -

Slaataanen paabegyndtes i første Halvdel af Juli Maaned, paa enkelte Steder allerede i Juni og tilendebragtes for de Flestes vedkommende omkring Midten af August med et Udbytte der adskillig

overstiger f. A. i Avling især hvad Kvaliteten angaar. Dette Aars Høst vil jeg saaledes nærmest betegne som et Kronaar. -

Korn og Potetesagrene led betydelig Skade under den i Slutningen af Juni Maaned indtraadte, og siden i hele Juli og det meste af August vedvarende Tørke og især paa de mest tørlændte Steder hvor endog enkelte Kornagre aldeles tørkede af. Ved Midten af August indtraadte lidt Regn der rettede noget paa Potetesagrenes Væxt. Paa dyblændte Steder gaar især Kornhøsten et meget tilfredsstillende Udbytte. -

For hele Distriktets Vedkommende antager jeg, at Kornhøsten iaar maa sættes fuldt lige med f. A. hvad Kvaliteten angaar.

Poteteshøsten gav et Udbytte fra 2 til 14 Fold og antager jeg at Gjennemsnitsfoldet for Distriktet vil udgjøre 6 a 7 Fold. - Poteterne ere iaar sjelden melrige og gode, men enkelte Steder har der vist sig Sygdom paa dem efter Oplægningen, antagelig Forraadendhed, hvad vi før ikke har kjendt til her.

Hvad Budrotten angaar, da blev Udbyttet adskillig mindre end f. A. hvilket blev et ganske andet Resultat end man havde ventet, da Kreaturene iaar i almindeligt godt Huld kom tidlig paa Havnegangene og der saaledes blev en sjelden lang Sommer. Aarsagen til det mislige Udbytte antages at være den vedvarende Tørke der bevirkede dels Vandmangel, dels mindre gode Havnegange og dels en Mængde Fluer og Klæg, der plagede Dyrene, ; de vare ogsaa ved Indsætningen i Høst mindre fede end almindeligt om Høsten. Af Bær, især Multer blev her iaar ganske lidet.

Af Lemænd og Mus har her i Høst været og er en saa uhyre Mængde som gamle Folk næppe kan mindes og det er at befrygte at de vil gjøre adskillig Skade paa Græsroden samt paa Høet, især i Udengladerne. - Muligens ogsaa Skoven i Vinterens Løb bliver angreben og beskadiget.

I Slutten af September kom her lidt Sne men den gik straxt bort og har vi siden ligetil nu for etpar Dage siden havt det bedste Høstveir saa Folk nu har havt Tid nok til at udføre sine Høstarbeider. - Fra Slutten af September og udover har vi ogsaa jevnlig havt Regn saa Jorden nu er - antages det - fuldstændig opblødt igjen. - Uden dette vilde her have bleven en stor Vandmangel paa mange Steder og antagelig virket skadeligt paa næste Aars Vextforhold. -

Af Sild har her ved Maalsnæs været fisket lidet paa Garn, men hidtil Ubetydelig. -

(Kopibok for Lensmannen i Målselv 1869 - 1891.)

Til Amtet !

Angaaende Tilstrækkeligheden af f. A. Høst for Distriktets Behov skal jeg herved ærbødigst tillade mig at indberette :

Som af min Indberetning af 13de November f. A. vil sees er det væsentlig Hø , Korn og Poteter som avles i Distriktet.

Af Hø er det gøldt tilstrækkeligt til Distriktets Behov, da , omendskjøndt Enkelte kan have forlidet, her er Flere som har til dels større Kvantiteter til Salg , ligesom her ogsaa findes Høbeholdning fra 1880. - Selv om det skulde blive en sen Vaar, antager jeg med fuld Sikkerhed at det i det heletaget vil blive fuldstendig tilstrækkeligt Hø. -

Af Korn og Poteter antager jeg ogsaa at Høsten i det heletaget maa ansees tilstrækkelig.

Vistnok kjøbes det i Almindelighed adskilligt Mel , nemlig Rug og Grynmel men saa antager jeg derimod at Flere vil faa en adskillig stor Beholdning af Korn. -

Af Poteter vil det vel ikke blive nogen væsentlig Beholdning, men saa antager jeg at Distriktet vil være selvhjulpen til Sød. -

Den i min Indberetning af 13de November f. A. antydede Potetesygge (Tørraaddenhed) har ikke udbredt sig til andre Steder.

Endskjøndt Afkastningen af Kreaturerne i f. A. blev noget mindre end almindelig er den dog ikke alene tilstrækkelig til Distriktets eget Behov , men er ogsaa deraf solgt betydeligt (Smør og Ost) til Tromsø og Nabodistrikterne.

(Kopibok for Lensmannen i Målselv 1869 - 1891.)

Hr. Amtmanden i Tromsø Amt !

Angaaende Udfaldet af indeværende Aars Høst for dette Distrikts Vedkommende tillader jeg mig herved ærbødigst at indberette.

Grundet vedværende Tørke udover hele Sommeren voxede Græsset meget sent, saa Slaataannen først paabegyndtes udi sidste Halvdel af Juli Maaned. - I hele Slaataannen - naar undtages en otte Dags Tid - var udelukkende tørt Veir saa det gik raskt med Høets Indbjærgning. Kvaliteten blev som Følge deraf meget god, medens Kvantiteten blev forbausende liden, omtrent $1/3$ del mindre end f. A., hvilket er adskillig under et Middelsaars Udbytte.

Uagtet det tørre Veir stod Korn og Potetesagrene sig idetheletaget ganske godt. - Omkring 26de August havde vi 2 Frostnætter saa Kornet paa mange Steder frøs; uagtet dette maa dog Udbyttet af Kornhøsten for hele Distriktets Vedkommende betegnes som et godt Middelsaar.

Poteteshøsten gav fra 4 til 14 Fold. - Gjennemsnitsudbyttet sættes til 6 a 7 Fold. -

Hvad Budrotten angaar da blev Udbyttet adskillig over forrige Aars.

I de sidste 14 Dage har vi havt næsten udelukkende Regnveir, hvilket kom vel med for Marken., ligesom det ogsaa afhjalp den Vandmangel som paa flere Steder havde gjort sig gjeldende. - Paa enkelte Steder var man før Regnet kom nødsagen til at kjøre Vand til Husbehov m. v., da saavel Springvand som Brønder vare tørre. - Forresten har vi havt og har fremdeles et ypperligt Høstveir.

(Kopibok for lensmanden i Målselv 1869-1891)

3/7 1884.

Til

Amtmanden.

Angaaende Udsigterne til indeværende Aars Høst for dette Distrikts Vedkommende , skal jeg herved tillade mig ærbødigst at indberette :

Grundet paa at her i sidste Vinter faldt lidet Sne og det allerede i Marts Maaned indtraadte milde Veir med flere Dages Regn haabede man i Aar at faa en usædvanlig tidlig Vaar. I dette Haab blev man dog skuffet ; thi med April Maaned indtraadte koldere Vejr , saa det da gik sent med Sne og Issmeltingen. -

I Mai Maaned var ogsaa gjennemgaaende kold Luft , saa Vaaraannen ikke paabegyndtes før omkring Midten og udover sidste Halvdel af Mai.

Første Halvdel af Juni Maaned var ogsaa kold med nordlig Vind, hvorfor den i Jorden lagte Sæd ikke gjorde synderlig Fremskridt for over Midten af Juni , da det faldt betydelig Regn , ligesom mildere Luft med Varme indtraadte. -

Paa flere Steder og især paa de mest tørlente, har saavel Agrene som Engmarken lidt betydelig af Tørke ; men har dog det faldne Regn rettet betydelig derpaa , saa Udsigterne til Høstens Udfald fortiden er ganske gode , dog beror Udbyttet selvfølgelig paa fretidigt gunstigt Vejr.

(Kopibok for Lensmannen i Måldelv 1869 - 1891.)

15/1 1885.

Her Amtmanden i Tromsø Amt !

Angaaende Tilstrækkeligheden af f. A. Høst til Distriktets Behov skal jeg herved ærbødigst tillade mig indberette :

Af de her avlede Produkter nemlig Hø , Korn og Potetes , er først nævnte Produkt ikke paa langt nær tilstrækkeligt til Distriktets Behov. - Distriktets Kreaturbesætning blev før Indsætningen betydelig formindsket , men dette uagtet vil den avlede Fodermængde blive alt for knap. At det paa flere Steder vil blive Fodermangel er meget at befrygte. -

Korn og Poteteshøstens Udbytte antages derimod , om end ikke fuldt tilstrækkelig til Distriktets Behov saa dog noget nært.

Afkastningen af Kreaturene (Budrotten) er ikke alene tilstrækkelig til Distriktets eget Behov , men er betydeligt deraf solgt i Tromsø og omliggende Nabodistrikter.

(Kopibok for Lensmanden i Målselv 1869 - 1891)

29/6 1885.

Amtmanden.

Angaaende Udsigterne for indeværende Aars Høst her i Distriktet tillader jeg mig herved ærbødigst at indberette. -

Uagtet det i sidste Vinter faldt lidet Sne og allerede i April Maaned gjentagende var Tøveir blev dog ikke, som man haabede nogen tidlig Vær. - Med Mai Maaned indtraadte koldere Luft, saa det da gik sent med Sne og Issmeltingen. - Vaaraanen paabegyndtes i Almindelighed ikke førend i de sidste Dage af Mai. - Det kolde Veir varede ogsaa udover Juni Maaned og kunde derfor den i Jorden nedlagte Sæd kun langsomt fremspire, ligesom ogsaa Græs-væksten gjorde smaa Fremskridt. -

Nu i de sidste Dage er mildere Veir indtraadt og dette har i en forbausende Grad rettet paa Vexterne i det Heletaget, saa Udsigterne for Korn og Poteteshøstens Udfald nu fortiden ere ganske gode; for Høsthøstens derimod daarligere, hvilket for Endel har sin Grund deri at Markerne i Vaar bleve adskillig "isbrendte".

(Kopibok for Lensmanden i Målselv 1869 - 1891.)

Her Amtmanden i Tromsø Amt. T r o m s ø .

Angaaende Udsigterne til Høsten skal jeg i Ærbødighed tillade mig at indberette følgende :

I den sidste Del af Vinteren faldt her en Mængde Sne, som paa Grund af koldt og surt Veir udover Vaaren. gik sent af Marken. Vaaronnen foregik saaledes iaar adskilligt senere end i Almindelighed.

Da det kolde Veir med Sne og Slud stadig har vedvaret udover Vaaren og Sommeren , staar saavel Engen som Korn- og Potetesagrene meget daarligt. Folk her siger, at Udsigterne for Aarvæien ikke har været saa daarlige siden Aaret 1881. - I de sidste otte Dage har imidlertid indtraadt mildere Veir med vexlende Solskin og Regn , som har drevet - især Græsset - utroligt frem. Skulde dette gode Veir vedvare , kan det nok endnu blive et nogenlunde godt Græsaar , hvorimod det for Poteter og især Korn ser mindre lovende ud , hvis ikke Veiret udover Eftersommeren og Høsten skulde blive særdeles gunstigt.

Havevæxter eller andre Rodfrugter dyrkes ikke [i] nogen nærværdig Grad inden dette Distrikt.

Maalselvns Lensmandsbestilling , 16de Juli 1887.

Ærbødigst

A. W a l d e r h a u g .

[Tromsø amts arkiv - jnr. 2237/1887 - pakke nr. 139]

Til

Den 15 oktbr. 1888.

Hr Stiftamtmanden i Tromsø.

Angående udfaldet af høsten for dette distrikts vedk. skal jeg i ærbødighed indberette følgende :

Skjønt udsigterne for høstens i den første halvdel af juli var mindre gode, bedredes dog dette betydelig i den anden halvdel af måneden, idet et mildere og før jorden gunstigere veir indtrådte. Varmen var vistnok sparsom, men dreves desuagtet poteter og korn og især græsset utrolig frem i kort tid. -

Slåtånnen begyndte på enkelte steder i de sidste dage af juli; men i almindelighed ikke förend omkr. den 10de aug. Græsset stod da så pent, at man for de fleste steders vedk. måtte sige, at det blev et ret godt höär, om indbjergningen blev god. Med indbjergningen gik det imidlertid både sent og dårligt på grund af mangel på hötürk. De som fra begyndelsen af ånnen drev på at slå og havde hjælp og hæsjeved nok, fik dog en god del af sit hö vel indbjerget, medens de, som ikke havde hæsjer og kun skulde vente på at få törre höet på marken, lidet eller intet fik ind.

Omkring 20 aug. indtrådte en regnperiode, som næsten uafbrudt vedvarede til 21. septbr., da regnen aflöstes med sne. Fra 21 septbr. til 2^d oktbr. faldt sne hver dag så marken, hö- og kornhæsjer var fuldstændig sneklædt, ligesom potetoptagningen foregik i slud og snefok. Heldigvis indtraf ingen kulde, som bedærvede avlingen.

Fra 2^d oktober og lige til idag har vi derimod havt et deiligt veir med solskin og östlig vind, såat det hö og korn, som ikke allerede var fuldstændig oprådnat, kom törnt i hus. - Hömængden blev således liden og kvaliteten dårlig, så det er at befrygte, at fodernöden vil indfinde sig til vinteren hos mange, selv om en större nedslagning af kreaturer finder sted.

På grund af det kole og rå veir udover sommeren var det også små

Udsigter for kornet , så der var mange, som af frygt for at kornet ikke skulde modnes, lod sine kornagre nedslå til foder. Dette viste sig imidlertid at være noget for hastet, idet de, som var dristige nok til at lade kornet stå , fik det nokså bra modent ; men blev det desværre for en god del ödelagt under törringen på grund af al den regn og sne, som faldt i törringstiden. - Kornjösten må således også betegnes som ganske feilslagen på få undtagelser nær.

Potethösten blev derimod trods det dårlige veir nogenlunde god næsten overalt og kan både hvad mængde og kvalitet angår betegnes som et middelår , idet foldigheden gjennemsnitlig kan anslåes til ca. 6. - Poteterne har været faste og velsmagende , og sygdom blandt disse har hidtil ikke været bemærket. -

Når undtages lidt næpe og kålrabi har dyrkning af havevækster og anden rodgrugt ikke fundet sted , ligesom samling af multer og anden bær ikke har været nævneværdig. -

(Køpibok for lensmannen i Målselv 1869 - 1891).

Jordbruks

Det forløbne år

Av fylkesgruppen Olsvær.

For jordbruket har 1920 været et uordvanlig gunstig år. Været har vært delvis og med tryk og klem. Allerede omkring 20de mai var man allerede i full gang med vønnen, ja enkelte satte endog poteter ved tennes 10. På landbrukskongressen ble det besluttet allerede i mai. En del av grunntilsett og endog i utmarken begynte å gresset å spre seg smått kommet med bjørken. Og bra var det for omkring midten av mai, da det ble et stort bløtt for et vinterfot. Sjelene har det vært så fritt for løvt-jønt over det hele, med en høst. Haddé vøren derfor kommet til vanlig tid, v. s. ca. 3 uker senere, vilde det ha sett styrt ut for fylkets bestebøst. Ved utgangen av måneden var vønnen bortsluttet ferdig i de fleste bygger.

Det skal forøvrig angies avling m. v. høyere til fylkeskommunes beregning til landbruksdirektøren herovfor. Denne beregning er bygget på kassenes rapport til fylkesmannen, i beregningen betyr det således, at vøren kom særdeles tidlig, og forsommeren var med utdelt av en kuldebølge i første halvdel av juni særdeles gunstig for vegetasjonens utvikling.

Etter tempoformalningen er det den varmeste sommer (mai-september), som nogensinde er observert. Kornet blev derfor bra moden og poteten godt utviklet sjeldt meget regn fra midten av juli over midten av august.

Silåtningen begynte uordvanlig tidlig, i jønt over ca. 14 dage tidligere enn vanlig. Man innbøtningen fikk lenge ut på grunn av ustødig regn.

Enden kom gikk i regn og måtte såles til tyrfør, men fordykket det mest kom godt moden. Det var ingen frostskade.

Indtøtningen av korn og poteter foretok utvorden uordvanlig gunstige værforhold.

Høstingene blev betydelig over middels, og kvaliteten gjennomgående god.

Korn avlingen ga et middels-nyttig. Det tilskilte arbeid var dog år, meget større enn vanlig, så den absolutte avling er relativt stor.

Kvaliteten var gjennomgående god - til dels meget god.

Havseggen var mer enn middels god.

Wilde bær ga et uordvanlig rikt utbytte for blåbær og tyrbærns vønnområde, men multerne var lite høit.

En itali vil dette år stå som et merkeid mest uordvanlig tidlig og varm vår og sommer og lang og mild høst og med særdeles god avkastning for jordbruket.

For nydrøytningen har forholdene været uordvanlig i enestående gunstige. Tidlig og leiløst vår, lang, god forsommer og en enestående lang og mild høst. Enn i beg. av desbr. blev der opplyst og grøtten omkring i fylket. Også år er det derfor langt av adskillig sy jord en kanne like fullt såmet som i 1919. Især har de nordlige bygger utvirket forholdsvis meget. For ikke mere en en halv månedskuler siden var nybrot et omtrent ukjent begrep i de fleste av disse bygger. I år derimot er således Lyngen m., hvad antall angår, en nybrottabling angår, og både Skjervøy og Nordreisa kommer langt fremm de fleste bygger i de midtre og søndre deler av fylket.

Det kan også nevnes, at Skjervøy tredde de elgsteige til det antall hærdragsprosser fra 1ste jan. 1921 - et godt og betydelig tilskud av nybrot, over forskret blev strukt bebyggelse og stærkt jærner interesse. Lyngen har det sin hærdragspross allerede 12 år.

Nordreisa Olsvær.

Kommunen får lån på 950,000 kroner.

— Fra bystyremøtet igår.

I bystyremøtet igår oplyste ordføreren bl. a., at resultatet av hans reise til Kristiania var, at Tromsø kommune nu hadde fått et lån i forsikringsvesenkapet på 14 millioner kr., 34 millioner i Fallensbanken, 74 millioner i Akersbankens og 200,000 kroner i Tromsø Sparebank. Desuten var kommunen nu notert for et lån på 1 million kroner av det 50 millioners lån, som skal optas i Amerika til elektrisitetsverkene; denne million skal så anvendes til å bygge bygning av Skarstjørn-anlegget.

Ordførervilket
Ti ordførere for 1921 gjenvalgte etter forslag av stadsadvokat Ba-

Med

fra systemet på høyere nivå. I hver tilfelle gatte og holdt i utvanningen han ser igitt. Et klart som den dog han forto til midtstøttet han så i år. Her ser han at nordreisa har fått, hjemmet i mødet av bystyret. I drømme kan ser det være i nordreisa-dronning Fall til mot syd kan selvsagt og er mot på og vel.

— Til vara-ordførere valgte stadsadvokat Backe med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer. Ordføreren ble gjenvalgt med 21 stemmer.

attentat

... i bystyret mot trykningen, som alt i somrbullet - år ikralt fra og der var avast et be- 1000 kr. på budgjetet til gjennomsnittet.

Munthe-Kaas foreslag på vegne av et mindre- andskapet, istid kan pette omstøtte vanskeligeliger i berøiden, og at det var ut- at stortingst snart vilde re aldehydomstygden som stalingen m., i hvad antall angår, en nybrottabling angår, og både Skjervøy og Nordreisa kommer langt fremm de fleste bygger i de midtre og søndre deler av fylket.

Det kan også nevnes, at Skjervøy tredde de elgsteige til det antall hærdragsprosser fra 1ste jan. 1921 - et godt og betydelig tilskud av nybrot, over forskret blev strukt bebyggelse og stærkt jærner interesse. Lyngen har det sin hærdragspross allerede 12 år.

Arbeidslosheten

Pr. 27. desember var der til stam- arbeidsavslutningskonferen fra 10 byer anmeldt 4334 arbeidsloshete til 121 ledige pladser.

Italien tar til fornuft. Bakarest: Privat i «Atenpostens»: Den hærvarende italienske regjeringskommissioner har holdt en tale, hvori han sa at han vil krefter vilde arbeide for en utslutning mellom Ungarn og Italia.

Reducerer budgjetet. New York: Den spesielle komite i Representantenes hus som har referert budgjet til behandling, har redusert dette med 421 mill.

Trotsky

Helingsfors: Trotsky skal ha gåt av som kommissionær for Ruslands kommunikasjoner.

Med. h. B. Macks O. Freya. Naar De hoper dig. Freya. Kjolet. O. G. Kad.

Dagens telegrammer.

Vore traktatforhandlinger med Frankrige. President Buen har uttalt til avholdende «Sverres» i Trondhjem, at forhandlingen med Frankrige står i stand.

Paris: Resultatet av arbeidet med sosialistkongressen var at det ble vedtatt i Moskva-Internationals len blev vedtatt med 3206 mot 1463. Resultatet ble vedtatt ved valdige begreiter. Beslutningen om delektioner blev vedtatt med 3488 mot 1366 stemmer.

Privat i «Social-Demokraten» for Tours: Hørsocialistenes forlot av avstemningerne satte og vil bestsatte det gamle parti i opposisjon til det nye.

Rusland. Helingsfors: «Atenpostens»: Sosialistkongressen skjøttet på industriens område meddelt at nominell har Rusland en million industriarbeidere men i virkeligheten er det bare 400,000. For å redde Ruslands industri må der en streng militærisering til 2 millioner arbeidere stemples av jorden.

Bakarest for Romania. Bakarest: Situationen for Romania er alvorlig. 12 bolsjevikdistrikter står oppstilt ved den russiske grense, Ungarske tropper er opmarchert i den nylttrale zone hvor den internasjonale kommissionsprotest.

Flame. Rom: Befolkningen i Flame har 2 gange gjort opstand mot D'Annunzio. De de italienske krigsbegynne å bombardere, sann lik den italienske befolkningen i «Atenpostens» D'Annunzio påstod at i alle tilfelle vilde gå over til ham.

Sidste nyt. Norsk redskorfbud har oppagt overvokstene. Maskinisternes har ved avstemning vedtatt like og al oversenksomhet som er resultatet av en valgdriftom livene.

Helingsfors: Sosialistenes arbeidsløsheten med regjeringer blev forkastet med 700 mot 67 stemmer.

London: Arbeidsgrenen har arbeidet i den «valds» tilstand og er blitt enige om å lastradning på 30 pct.

Arbeidslosheten. Pr. 27. desember var der til stam- arbeidsavslutningskonferen fra 10 byer anmeldt 4334 arbeidsloshete til 121 ledige pladser.

Italien tar til fornuft. Bakarest: Privat i «Atenpostens»: Den hærvarende italienske regjeringskommissioner har holdt en tale, hvori han sa at han vil krefter vilde arbeide for en utslutning mellom Ungarn og Italia.

Reducerer budgjetet. New York: Den spesielle komite i Representantenes hus som har referert budgjet til behandling, har redusert dette med 421 mill.

Trotsky. Helingsfors: Trotsky skal ha gåt av som kommissionær for Ruslands kommunikasjoner.

Arbeidslosheten. Pr. 27. desember var der til stam- arbeidsavslutningskonferen fra 10 byer anmeldt 4334 arbeidsloshete til 121 ledige pladser.

Italien tar til fornuft. Bakarest: Privat i «Atenpostens»: Den hærvarende italienske regjeringskommissioner har holdt en tale, hvori han sa at han vil krefter vilde arbeide for en utslutning mellom Ungarn og Italia.

Reducerer budgjetet. New York: Den spesielle komite i Representantenes hus som har referert budgjet til behandling, har redusert dette med 421 mill.

Trotsky. Helingsfors: Trotsky skal ha gåt av som kommissionær for Ruslands kommunikasjoner.

Med. h. B. Macks O. Freya. Naar De hoper dig. Freya. Kjolet. O. G. Kad.

Poteteshøsten utmerket i Troms fylke.

Vare hander ser vinteren frodig imøte.

En mengde poteter til for?

Troms har flere ganger nævnt at høsten for Troms fylkes vedkommende må betegnes som meget god. Høstmengden er stor, de som dyrker korn har fått adskillig igjen for sit strø.

Medet disse omstendigheter er det ikke usandsynlig at der denne gang blir tatt en mengde poteter til for, skjønt dette ikke skulde være absolutt påkrævet for med den rike høstmengde.

Imidlertid regner andre med at det årlige potetesår særlig på Vestlandet vil, vil komme til å bevirke mindre eksport søftra til Nord-Norge. Og selv om der skulde bli nogen eksport av betydning, så vil de høste frakter være at være egne potetesdyrkere i faldt må kunne opta konkurransen.

Den prislovgivningen, vi hittil har hatt, har bl. a. holdt strengt fast ved, at der bare skal tas en rimelig forbehold på en rimelig og en meget viktig bestemmelse var slått fast, at en prisforordning kjedehandel ikke må finde sted.

Tidligere om årene har frost gjort adskillig skade i potetelager. Men generes man ikke herav, idet det faktisk tillægs enda ikke har været nogen frost. Og nu kan man trostvis, at al potetene er oppt og bragt i hus.

Nu meddeles imidlertid statens prisdirektorat, at denne naturlige regel er blitt forandret slik, at det for fremtiden skal bli tillatt å ta to grossistavanse på varen.

Imidlertid er avkastningen liten og prisen meget lav. Det høieste, man kan oppnå nu for potetene er 10-12 øre pr. kg. Mange bønder er av den opfatning, at det ikke lønner sig å selge potetene til denne pris; man må jo huske på, at i i vinterlag skal man ha for slitt, og arbeidshjelpen, som naturligvis bønderne har måttet søke, har været svært kostbar.

Den prislovgivningen, vi hittil har hatt, har bl. a. holdt strengt fast ved, at der bare skal tas en rimelig forbehold på en rimelig og en meget viktig bestemmelse var slått fast, at en prisforordning kjedehandel ikke må finde sted.

risikoen med å ta varen hjem... For varer, som der er importert på, vil denne nye adgang til handelsdel virke umiddelbart påfordrende.

I sin tilrådelserklæring sa regjeringen uttrykkelig: «Der vil bli stridet skarpt ind mot enhver utilbørlig vareledelse». Men ved å tillate kjedehandel har provianteringsdepartementets chef nu gitt varelederne slappere tiler, Statens åndpunkt og ansvar er helt på det rene.

Den prislovgivningen, vi hittil har hatt, har bl. a. holdt strengt fast ved, at der bare skal tas en rimelig forbehold på en rimelig og en meget viktig bestemmelse var slått fast, at en prisforordning kjedehandel ikke må finde sted.

De svenske valg.

viser fremgang for høre og tilbakegang for demokratiet. Været er det naturligvis på ulovet venstre.

Pendelen på tidens ur har de store utslag for svekket. Det er dog tegn på at det begynner å bli balanse igjen i folkesindet.

Valgene i Danmark var et lite tegn på at det sander ved trods alt er på vei hjemover.

Marie Johnsens arbeide.

Vi må stanse opp her forut vinduet i Storgaten 36, vi som har alle vore ti fingre friske. Vi må stanse opp og se vel og lenge på disse arbeide, hjerta med en hånd, som ved sydom blir negtet sin fulde frøilighet.

Disse kunstvævede saker, utskjett fine i smag og feilfrie i teknik, de kan lære os noget av hvert og gi os meget å tenke på.

Her tales om arbeidsglæde og om arbeidets velsignelse. Vi som ingen vanskeligheter har ved å arbeide, vi glemmer sommeider disse begreper. Men den som er en ublidt skjæbne blev hindret fra å kunne arbeide som vi andre, den vel hvilken glæde og velsignelse det er, når arbeidsevnen kan vindes tilbake.

Og her ser vi arbeidsglædet. Her ser vi at hver eneste tråd er lagt med et omhu og en ferdighet, som bare kan være resultatet av den intense lid som følger av glæden ved hvert oppnådd resultat, hver overvundet hindring i løpet av de to års læretid.

Marie Johnsen er den første elev fra Troms på «Sophies Minde» Nummer to er en ung mann som var blitt ådelagt ved en brann-ulykke. Han trodde vistnok selv at lykken var uproppelig. Og nu er han treskjærer, en kunstner i sit fag, skolets bedste elev. Om to år er han amøstær, og vi skal sikkert få se hans arbeide bli kjent landet over.

Det gir os som sagt noget å tenke på dette her. Og det nærmeste resultat av vor eftertanke bør være at

Troms-landets Sparebank

Forvaltningskapital kr. 2.535.000.00

vi støtter det velsignelsesrike arbeide som utføres av Nord-Norges forening for velfærd. Denne sammenlutning er forholdsviss ny, fremsagt av biskop Sverres initiativ.

Foreningens hjælp ydes i form av lån, som hjælp til selvhjelp. Når der i refererat av generalforsamlingens sjød opp Troms kommunes bekostings, er dette således misvisende. De hjulpe selv sætter særlig pris på å hjelpe ikke få kapitalen av sungen offentliggjort. De blir helt utsluttede mennesker, hvilket best kan sees av de utslitte arbeide. Den som kan arbeide slik, får sikkert mer enn nok å bestille.

Os-Imellom. «Alle som vil at Nord-Norge blomster skal blomstre» og styres etter norske ordrens vilje, bør nu samle sig om etahogslands. (Efterslagende 27-9-20).

Den var ikke dårlig. Det er bladet borgerlige kolleger i avisene, å aka «Troms», opp for stedlige sosialistkollega. «Troms» sier ingenting for det sier ikke noget om sig selv. Dommen overlater det til publikum og er forspjett med det. Det er ellers ingen flygende medvind for Troms å si noget om sig selv.

En eldre strøbygning

Billig, mange hvis handt øde. Størrelse 75x65x26. Besøtmaker Holmen, Cullhav.

I ko

som skal have anden gang første dage av mars tilføje. John Karlson, Bakkejord.

Et møblert værelse

med fuld pension for dame der vil det være. Om ønskes adgang til kjøp. Eksp. anv.

Et møblert værelse

med full pensjon. Telefon 146 mellem 2-5 eftermiddag.

Et møblert værelse

Et møblert værelse med full pensjon. Schankes mugget.

Et møblert værelse

med alle uten kjøken støttes leier. Eksp. anv.

En flink sypike

med full pensjon. Eksp. anv.

En flink sypike

med full pensjon. Eksp. anv.

Barnepikeplads

med full pensjon. Eksp. anv.

Barnepike

med full pensjon. Eksp. anv.

Eventyren Kelly.

Av James K. Anthony.

— Anja, De har en viss lighet, ikke med de virkelige, — men med romandeklivene. Imidlertid var det ikke utseendet som bragte mig til å kjenne med dette spørsmål, men nærmest eller hvad jeg nu har hørt og set. Den måned som jeg trodde var Deres ven påstår De er Deres fiende og sender spioner etter ham. Desuten kalde De ham en

uten for mange sceneforandringer. Kelly lo sagte for sig selv.

Glæder De Dem over Deres fremgang i detektivlaget, sparte Haldane. Kellys tanker vendte hurtig tilbake til stedet hvor han var. Han husket hur at han endda ikke hadde gift den unge mand nogensomhelst forklaring på hvorfor han hadde søkt ham uten nogen innledning sa han:

— Jeg kommer fra Sydafrika og har et brev til Dem. Haldane blev pludselig blek. — Fra min far? spurte han, og stemmen skav. Er det fra ham? Lever han alikevel?

Han så på eventyren med et uttryk av forventingsfald, men usikker glæde. I det samme forstod eller ente Kelly at Donovan, den gode i blakkens måtte ha vært

— Jeg trodde det jo, hvilket han bedrøvel, men jeg har allikevel stadig håbet, at det bare var ulykkelige omstendigheter som tvang ham til å holde sig skjult. Jeg fik jo aldrig noget bevis da jeg var demede. Folk fortalte at oprørere hadde drat gjennom passet og hadde brændt den unge mand nogensomhelst forklaring på hvorfor han hadde søkt ham uten nogen innledning sa han:

Trms on 305
1920

Trms on 280
1920